

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

SZABADSÁG

LIBERTY

A legnépszerűbb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap

Bolvardt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Fármer.

NO. 304. SZÁM.

HARMINCADIK ÉVFOLYAM.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, szerda, 1920. december 29.

THIRTIETH YEAR

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

BOLGÁROK ÉS SZERBEK HARAGJA

A bolgár-szerb határkiigazító bizottság ülésén egy bolgár ezredes agyonlőtt egy szerb tábornokot. — Jugoszlávia tiltakozik a szövetséges nagykövetelek tanácsa előtt.

BUDAPEST, dec. 27. — A szerb-bolgár határrendező bizottság legutolsó ülésén egy bolgár ezredes és egy szerb tábornok között nézeteltérés támadt, aminek az lett a vége, hogy a bolgár ezredes agyonlőtte a szerb tábornokot, azután öngyilkos lett.

WASHINGTON, dec. 27. — Az itteni jugoszláv legáció ugy értesülék, hogy Jugoszlávia tiltakozást küldött a szövetséges nagykövetelek tanácsához, az ellen, hogy a neuillyei szerződésnek a tanács nem tett eleget és nem küldött ki bizottságot, amely megállapítsa azokat a területeket, amelyeket Bulgáriának vissza kellett volna adni Szerbiának.

A neuillyei szerződés értelmében ebben a bizottságban a franciáknak, franciáknak és az olaszoknak a képviselői voltak a többségben. A nagykövetelek tanácsának ezt a bizottságot a neuillyei szerződés megkötése után még hónapokon belül kellett volna nevezni. A négy hónap december 9-dikén járt le.

Angliában készítenek ruha kelmét az oroszoknak.

LONDON, dec. 27. — Bár Nagy-Britannia és Oroszország között a kereskedelmi összeköttetés még nem állt helyre hivatalosan, az angol cégek már elfogadnak orosz rendeléseket. Két nagy yorkshire-i szövetgyár megkezdte az orosz szövetek készítését, hogy minél előbb szállíthassa azt a sok százezer yard szövetet, amit orosz cégek rendeltek meg.

Azt hiszik, hogy a kelméért járó összeget skandináv bankok garantálták a yorkshire-i gyárosoknak.

Abraham bibliai kutja modern kezelésben.

BEERSHEBA, Palesztina, december 27. — Beersheba-ban, a bibliai városban, idénlét idejé óta, mint a böles irások mondják, hét kut volt. Az első kút, amint azt a Genesis könyve leírja, maga Abraham furta. A hét kut közül már három ismernek. Ezt a három kút, a beudinok hosszú ideje arra használták, hogy a földjeiket öntözték a vizükkel.

A három kút most modern felszereléssel látták el. Ezek a felszerelések lehetővé teszik a kutak intenzívebb kihasználását.

Franciaország is vásárol két gramm rádiumot.

PÁRIS, dec. 27. — A parlament pénzügyi bizottságától felhatalmazást kért Yves Le Troquer, a közművek minisztere, hogy két millió frank költséggel megvásárolhasson két gramm rádiumot a párisi körházak részére.

Egy grammnyi Curie aszsony kórháza ajánl megvételre, a másik grammot meg külföldön kell beszerezni, még pedig vagy New Yorkban vagy Londonban. Ennek a grammnak az ára a valuta különbségtől függően két vagy háromszor akkora lesz mint a rendes ár.

VESZEDELMES GYUJTOGATÓ A GYEREKEMBER

A pennsylvaniai titokzatos tüzesetekkel kapcsolatban letartóztatták a 19 éves Albert Smithet. — Az elmeállapotát is megvizsgálják a hatóságok.

UNIONTOWN, Pa., dec. 27. — Az elmúlt hónapok során egyre-másra fordultak elő titokzatos tüzesetek Fayette, Westmoreland és Washington megyék egyes részeiben. E tüzesetek során több mint egy millió dollár vagyoni kár esett. Már eleve bizonyos volt arról a hatóságok, hogy a tüzesetek gyújtogatásnak eredményei és hogy azok tettesei azonosok. Volt olyan eset is, hogy egyszerre hét helyen gyulladtak ki titokzatos módon épületek, iskolák, magánházak, középületek stb. Ez a múlt hét pénteken történt. Mind a hét épület Brownsville, Albany Hill és Braznell közelében volt.

Albany Hill közelében azután az egyik órjárt letartóztatták egy 19 éves suhanót, aki Albert Smithnek mondotta magát és elmondotta, hogy egy real estate üzletembernek a fia. Az órjárt ekkor szabadon bocsátta, azonban később ismét letartóztatták és Uniontownba hozták, ahol a megyei ügyész vallatára fogta.

A vallatásnál résztvevők állításuk szerint, már az alkalmossal sok mindent bevallott a fia. Elmondta, hogy tudomása, illetve része volt tizenhárom tüzeset előidézésében. A hatóságok erre állami katonaság felelőseire utaltak az illető helyekre, hogy az állítási valóságáról meggyőződést szerezhessenek.

Az állami katonák, akik az első letartóztatásánál jelen voltak, azt állítják, hogy a cipőjét beigazították az egyes tüzes környékén talált lábnyomokba és nemcsak, hogy teljesen beleillett azokba a cipő, hanem még meg is látszott a nyomokon az a mélyedés, amelyet a cipőjének egy helyiütt szakadt gumisarka okozott. A kihallgatás alkalmával, jelen volt egy kompozíció és egy villanyos vasúti kauluz is. Mind ketten azt állították, hogy a fia a tüzesetek alkalmával az ő járműveiken utazott a tettek színhelyéről.

A hatóságok nézete szerint a fia letartóztatása csak egyrészt fogja tisztázni a titokzatos tüzesetek, miért is teljes erővel folytatják a nyomozást. A tényállás kelte felderítése után Albert Smith elmeállapotát fogják szakértői vizsgálat tárgyává tenni.

PITTSBURGH, dec. 27. — Az gyújtogatási járvány, amely hónapok óta pusztította az állam három megyéjét, tegnap Al-lecheny megyébe is átcsapott. Wilkinsburgban, Pittsburg külvárosában kigyulladt és porrá égett a Johnson iskola épülete. Az anyagi kár 150.000 dollárra rug.

A tüzet egy tűzoltó fedezte fel, aki mint állítja, rá is lőtt egy menekülő emberre, azonban nem találta el.

Caruso, a világhírt tenorista ismét megbetegedett.

NEW YORK, dec. 27. — Enrico Caruso, a világhírt tenorista már megint megbetegedett. Nemrégiben megrepéd a torkában egy véredény, azelőtt ráesett egy díszlet, azelőtt megrohanták, még azelőtt bomba robbant fel a közvetlen közelében és most arról a szomorú hírről kell tudomást venni, hogy a nagy Enrico erős lábában fekszik. A baja nem súlyos, mondja az impresziója. Mindössze annyira fontos csak, hogy Enrico ismét belekerült a lapokba.

KERENSKY VOLT OROSZ MINISZTERELNÖK SZERINT "ÓRIÁSI CSELSZÖVÉSEK FOLYNAK EURÓPÁBAN"

Államcsinyre készülnek a monarchisták Németországban, Magyarországon, Ausztriában és Oroszországban vissza akarják állítani a monarchikus államformát. — A jövő esztendő derekára várható a nemzetközi államcsiny.

Mit tud Magyarország szerepéről Kerensky

A világra kergetett egykori bolshevik-ellenes orosz miniszterelnök, Alexander Kerensky, szenzációs leleplezéseket tett köze a Prágában megjelenő Volia Rossii hasábjain. A leleplezések szerint Németországban, Oroszországban, Ausztriában s Magyarországon nagyarányú készülődések folynak a monarchikus államforma visszaállítására és a versaillesi békeknek, valamint a háborúból kisarjadt összes többi békeknek megdöntésére. A készülődés ellen állítólag Ludendorff tábornok áll és hírszerint, valamikor a jövő esztendő tavaszi és őszi hónapjai között akarják a négyes államcsinyt végrehajtani.

Kerensky leleplezéseit az alapot Bauer német tábornok, Ludendorff hadsegédének Kerensky kezébe juttott — bíztalmas jelentése szolgálta. A jelentés kimerítő gondossággal részletes a tervet, a földalatti titkos szervezetek megszervezését mikéntjét és a szükséges eszközök előteremtésének módját. Vezetőszerepet játszik a készülődésben Horthy Miklós, Magyarország kormányzója is, aki az anyagi kiadások egy részének fedezésére állítólag már át is adott Bauer tábornok megjelölésével, Biskupski tábornoknak 24 millió márkát.

Bauer tábornok bizalmas jelentése a következőkben összegezi a gigantikus arányú tervet: "A készülődésben nyitott is Németország, Ausztria, Oroszország, Ukrajna, Fehér-Oroszország, Bulgária és Törökország részéről visznek szerepet. Magyarországot közvetlenül nem váltják érdekeltté, de hallgatagon ő is benne van a dologban, készen áll minden esetre a megadott célra kész azzal a lélekkel a háttérrel.

"A tervet készítő titkos szervezők építendők ki minden egyes érdekelt országban. Egyes-tesek végrehajtó-bizottság választandó és a főhadiszállás Magyarországon legyen. Minden egyes ország külön megbízottakkal képviseltesse magát a főhadiszálláson, melynek legfőbb irányítását Ludendorff kezébe van letéve. Szervezendők külön sajtóiroda külön kémosztály is, melynek közelebbi a kis-orosz kormány fejezi. Pénzügyárto-leveleket — kis-orosz és német pénzen — szintén Magyarországon állítanak fel. A végrehajtó bizottság minden héten tart ülést és tagjai halálbüntetés terhé mellett vannak kötelezve a titoktartásra.

"Az ellenforradalom tényleges végrehajtása a gondosan megszervezett katonai csapatok feladata. A katonai képzésnek két élűnek kell lennie: — részben arra kell irányulnia, hogy megakadályozzon az antant részéről minden esztendőre a monarchikus államcsinyt.

Orosz vasuti szerencsétlenség.

LONDON, dec. 27. — A Central News távirati értesítése szerint Helsingfors, Finnországban, Petrográd közelében nagy vasuti szerencsétlenség történt, melynél több százán vesztették életüket és sérültek meg.

A végzetes baleset a vonat tulsúlyossága okozta, a részletek meg hiányoznak.

Európa a rémregényeszerű leleplezések fénykorát éli. Népszerű divattá, kiadó ületté lett a politikai leleplezés, minden nap új szenzációkat vet fel, minden órá új memoárokat szül, hogy azután ezekben az iratokban rendszerint túlságosan vastagon keveredik el a fantázia a tényekkel, azt talán mondani is fölösleges. Az igazmondást többnyire a mesék motostoha-gyermekének kezelik a leleplezések és az érdekesség kedvéért szivesen rúgnak nagyokat a valóságon. — minden okunk meg van tehát, hogy tartózkodj az óvatossággal fogadjuk ezeket az egymás sarkába hígó leleplezéseket és ne nagyon siessünk azszal, hogy készpénznek vegyük a mondataikból kioldott szenzációkat.

Készenre állunk meg erre az óvatosságra azszal a legfrissebb leleplezéssel szemben, melynek Kerensky, a volt orosz miniszterelnök gazdája. A leleplezés egy prágai újságban a most mult napokban látott napvilágot és arról szól, hogy akarják Készip és Kelet-Európában visszaállítani a trónokat. Kerensky újságban gyönyörű bábosodni lett, az egyik leleplezés a másik után adja kére és mert nem egyszer, de töb ízben is ráolvasták, hogy nem mond igazat, — legfrissebb leleplezés nem csak mi adjuk kére fenntartással, de jó lesz, ha az olvasó is hívő tartózkodással fogadja.

legés beavatkozást, részben meg arra, hogy még idején elfojthasson minden belső támadást. Az érdekelt különböző ország hadosztályai között tisztá különintérmények tartják fenn a kapcsolatot.

A municiót a németeknek kell előteremtőnek.

"A municiót gyűjtés a németországi delegátusok dolga, meg bízható német munició-gyárakkal kell együtt dolgozni és gondoskodni kell arról, hogy csak oda jusson munició, ahol arra tényleg szükség van. Németországnak kell egyebként arról is gondoskodnia, hogy a többi érdekelt országok szintén elegendő gépezetet, nyersanyagot és szakmunkást kapjanak a munició-gyártáshoz.

"A magyar kormány köteles a felkészülés keretében szükséges gabonát, szarvasmarhát és élelmet szállítani, mind-csak a dolgoknak a különböző országokba való eljuttatását és a különböző csapatok közötti szétosztást — megbízható német és magyar export-cégek segítségével — maga az egyetemes végrehajtó bizottság intézi.

"Hogy az ántant ne szereltesse le a megbízható, harc-képes hadtesteket, ezeknek a hadtesteknek tagjai — magános emigránsként, mintja jobb életfeltételek keresésének — Magyarországra vándorolnak az idevonatkozó szervezési munkálatokat az éhből a célból nemfeg alakult "Magyar-Német Nemléptési Szövetség" végzi.

Hogy mennék vége a katonai műveletek?

"A német csapatok — nem munderban, de civilgunyban — Bajorországban összpontosítandók. A katonaság nyitlan legelőször Ausztriában lépne föl s hogy a dolog sikerüljön, az Országos, a titkos bajor organizáció, már jóelőre nagyarányú szállítama civilruhába öltözött német katonákat az osztrákok földjére. Carinthia maga gondoskodni az államesiny katonákról lesz keresztülvihető, ha az összes államok képviselve lesznek a ligában és kötelezővé teszik a hozott intézkedések megrettelét.

Vizsont kijelentette Daniels, hogy addig is külön kellene megegyezni a tengeri fegyverkezés korlátozásában. Amíg ez meg nem történik, addig egyetlen ország sem kezdhet bele a fegyverkezés csökkentésébe.

által készített tervet a május 26-ki értekezleten is is fogadták és június elejére már meg is érkezett Horthy kormányzó jóváhagyásával.

"Budapestben most már csak arra várják, hogy megérkezzen személyesen Ludendorff tábornok is, Ludendorff azonban a németországi június hatodikai választások miatt későbbre volt kénytelen halasztani az utazását. Bauer ezredes távozott Budapestről és úgy tervezte, hogy Ludendorff megérkezéig valamely kis vidéki magyar városban húzza majd meg magát. Ebben az időben megjött azonban Budapestre az ukrán Biskupski tábornok és a fehéroroszi kormány megbízottja is, úgy hogy rövidesen Bauer ismét visszatér a magyar fővárosba. Remél megkezdődtek a tanácskozások, Bauer újlag kifejtette a tervet és megállapodtak abban, hogy a lengyel-francia befolyás ellenyúlására a fehéroroszi próbájának érintkezésbe lépni az orosz-bolshevikkel. Néhány nappal később tényleg utra is kelt a fehéroroszi bekezdőtsága Reval felé, hogy érintkezésbe lépjen a Lenin megbízottjaival.

"Július elején újabb bajor megbízottak érkeztek Budapestre. Ludendorff azonban még mindig nem jelentkezett. A bajor megbízottakat Horthy kormányzó július 11-én Gödöllőn külön kihallgatáson fogadta, majd július 12-én, ugyancsak Gödöllőn újabb konferencia volt, melyen a készülődés pénzügyi részleteit beszélték meg. Énák ezredes ezuttal 100.000 koronát kapott, hogy azonnal utazék Crimeába és ott Wrangel tábornoknál tanácskozzék. Biskupski tábornoknak meg egy millió koronát adtak, felül jövő német csapatok megtámadásá Cseh-Szlovákiát is. Természetesen megszervezendők a cseh-szlovák főváros lakó németek és magyarok is, hogy a magyar és német csapatok előrehaladásával egyidejűleg mindenhol lázadjanak és is fel és ha csak lehet, a cseh vezetőket mindenhol tegyék lákat alá."

A katonai felkészítés politikai előkészítése.

Az egész Közép-Európát behálózó állítólagos katonai készülődés politikai titkarbéli a következők mondja el Kerensky a Volia Rossii hasábjain: "Bauer ezredes és Trebits-Lincoln, a magyar származású jól ismert állítólagos nemzetközi kém május 15-én egy nő kíséretében, hamis utalékkal és hamis név alatt Budapestre érkeztek. Május 16-án Prónay Pál őrnaggyal, május 17-én pedig Eckhardt Tibor magyar külügyminiszteriumi tanácsossal találkozott Bauer ezredes és Trebits-Lincoln. Teleyk azonban azzal felelt a felszólításra, hogy sejtelmé sines arról, mintha Bauer és Trebits-Lincoln tényleg Magyarországon lennének.

"Mindezekről a dolgokról természetesen tudomást szereztek az angolok és franciák buda-pesti megbízottai is, föl is szólították azonnal Teleyk Pál miniszterelnököt, hogy a magyar kormány minden késedelem nélkül, haladéktalanul utalítsa ki Magyarországot területéről Bauer ezredes és Trebits-Lincoln. Teleyk azonban azzal felelt a felszólításra, hogy sejtelmé sines arról, mintha Bauer és Trebits-Lincoln tényleg Magyarországon lennének.

Románia internálja a menekült orosz zsidókat.

PÁRIS, dec. 27. A román kormány elrendelte, hogy a Bessarabiába menekült orosz zsidókat, számszerűen 12.000 ember, internálják. Ezt a hírt Bukarestből kapta a Zsidó Delegáció Bizottsága, amely Párisban működik. A menekültek nagy részét az ukránai programok általános keretében a németekhez szállítják.

Meg kell szüntetni a tengeri fegyverkezést

WASHINGTON, dec. 27. — akkor lesz keresztülvihető, ha az összes államok képviselve lesznek a ligában és kötelezővé teszik a hozott intézkedések megrettelét.

Vizsont kijelentette Daniels, hogy addig is külön kellene megegyezni a tengeri fegyverkezés korlátozásában. Amíg ez meg nem történik, addig egyetlen ország sem kezdhet bele a fegyverkezés csökkentésébe.

A MUNKÁSSÁG ÖSSZETÖRIK AZ ALACSONY BÉREK ELLEN D'ANNUNZIO DICSŐSÉGÉT

A szervezett munkásság tiltakozni akar a bérek leszállítása és a nyílt mühely eszméje ellen. — A tiltakozást valószínűleg La Follette szenátor terjeszti a Szenátus elé.

WASHINGTON, dec. 27. — Nagyon valószínűnek látszik, hogy a szervezett munkásság kongresszusi vizsgálatot fog kérni a béresöknekkel dolgaiban, valamint a munkások ama törekvéseire vonatkozólag, amelynek célja a nyílt mühely rendszer bevezetése.

Az eszmét először a textil ipari munkások vetették fel. Erre vonatkozólag azonnal tárgyalást is kezdett Samuel Gompers, az American Federation of Labor elnökével, aki a tervet teljesen a magáévá tette. Az öszes iparágak közül a textil volt az, ahol a munkások a legerősebben voltak a munkásokkal. Ebben az iparágban eszték be a legtöbb gyárt, nemcsak a tengeri, hanem a szárazföldi is. A munkások az iparágban voltak a legnagyobbnak számú ereszették szűknek a munkások.

Valószínűnek látszik, hogy a munkásság tiltakozását La Follette wisconsini szenátor fogja a szenátus elé vinni. New Yorkból jelentik, hogy az Amalgamated Clothing Workers of America legutolsó gyűlésén óriási többséggel tiltakozást jelentettek be az ellen, hogy a ruhagyárosok a mai árviszonyok mellett ragaszkodjanak a régi ruhaárakhoz. A tiltakozást szétküldték az egész országba.

Kocskázás rabolt bérautón a fegyverháza.

WEST CHESTER, Pa., dec. 27. — Egy hónappal ezelőtt történt, hogy három férfi és két nő alaposan elverte Harry Ford philadelphiai bérkoszt és elrabolta bérautóját. A jókedvű társaság Dubinbe hajtott, ahol a sheriff letartóztatta mindegyik tagját.

A vádoltakat most állították bíró elé. Mintap büntetésnek ítélték magukat, a bíró fejenként 500 dollár pénzbírsággal sújtotta őket és mindegyiket elítélte öt évtől tíz évig terjedő fegyházra.

Nagy könyörgésre a két nő, Bettie Malloy és Leona O'Toole fegyházbüntetést elengedte a bíró, de a három fiatalember, George A. Bruce akroni, William Reith és H. W. Bourne philadelphiai lakosok írgalmatlanul elküldötte a fegyházba.

Meghaltak az esküvőjük napján gázölés folytán.

NEWARK, N. J., dec. 27. — Meghaltak jött Amerikába az olaszországi Napolyból Aida Cirmella, egy kis feketeszemű olasz lányka. Egy hónappal ezelőtt utiköltésért kapott Rocco Bruillo new yorki veteránától, a volégenyétől, ki azt írta neki, hogy igyekezzék megérkezni Karacsonyra, hogy ezen a szent napon kelhessenek egybe. Meg is érkezett. A lányt a bevándorlási hatóság csak úgy volt hajlandó beereszteni, ha Bruillo nyomban feleségül veszi. Az esküvő egyszer, rideg módon Ellis Islandon történt meg. Az ifjú pár és a new yorki rokonok az esküvő után lakodalmat tartottak. Reggeli mindkettő hált volt. Valószínű, hogy Bruillo és ifju hitvese késő este nyugovóra tértek. Az udonsági férj, alig dőlt az ágyra, elaludt mert fáradt volt a fejét is elbitotta az elfogyasztott ital-mennyasszony jaratlan léven a gáz használatában, elfújta a gáz lángot, ahelyett, hogy kiment volna. A kijömlő gáz mindkettőjüket megölte, amikor a házbülek összevették a gázpölcet.

Az osztrákok csatlakozni akarnak a németekhez.

PÁRIS, dec. 27. — A Le Journal és a Petit Parisien úgy értesül, hogy az osztrák kormány, Dr. Walter Simons, német külügyminiszter és Czornin Ottokár grófnak, a volt osztrák-magyar külügyminiszternek az instigációjára memorandumot készített a Nemzetek Ligájához, amelyben Ausztria ama szándékáról ad számot, hogy minden áron szeretné Németországhoz csatlakozni.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirtieth year. Published daily by The Szabadság Printing & Publishing Co. (An Ohio Corporation, Dr. Andrew Cserna, Secy.-Treas.)

Printed and Published at 700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O. Telephone: Bell, Main 9236. City Central, 1231.

ELFIZETÉS: Az Egyesült Államokban és Kanadában minden évben \$2.00. Magyarországon és Európában minden évben \$3.00. Külföldön minden évben \$4.00. FIZETÉSEK: Az Egyesült Államokban és Kanadában minden évben \$2.00. Magyarországon és Európában minden évben \$3.00. Külföldön minden évben \$4.00.

Entered at the Post Office at Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

New York irodánk címe: Room 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York

50,000 magyar gyermek

KARÁCSONY után karácsonyi hírekkel vannak tele az újságok. Minden országban megírják az újságok, hogyan és hol töltötték a karácsonyi ünnepeket a politikai és társadalmi élet kitünőségeit, megírják, mit evett ünnepe, „dinner”-nek öfelsége, vagy az elnök, hogyan szórakoztak és mit kaptak ajándékba a „pici-nyek”.

Ez esztendő karácsonyán azonban nem csak ezek a kedves szerény hírek foglalták le az újságok hasábjait. Ó felsége és az elnök ünnepi lakomája mellett helyet kaptak azok is, akik nem ütek terített asztalhoz a Szeretet ünnepén, vagy ha ütek, úgy a jótékony-ság, a könyörület helyezte oda őket.

Beszámoltak az amerikai újságok arról, hogy hány ehező gyermek kapott karácsonyi ebédet Bécsben, hányan Budapesten, Prágában, Varsóban és kolduló Európa többi részeiben.

Es karácsony estéjén jelentette hivatalosan az American Relief Administration londoni központja, hogy ebben az esztendőben 50,000 ehező, nélkülöző magyar gyermek táplálását vállalja magára ez a szervezet.

Karácsony ünnepén, a megemlékezés áhitatában hányan szőtték imájukba azt a nevet, mely immár esztendő óta millió és millió emberré válik, ment meg az életnek? Hányan emlékeztek meg Herbert Hoover-ról, aki Krisztus tanainak legnagyobb örököse, mert tovább hirdeti „engedjétek hozzám a kisdedekeket”, mert igaz Krisztusi szellemben gyakorolja az élet leg-szebb hivatását: a szeretetet.

Ötvenezer magyar gyermek élelmezését vállalta magára az American Relief Administration. Nem magyarok pénzéből, nem amerikai-magyaroktól összegyűjtött pénzből mentenek meg az éhséltől ötven-ezer magyar gyermeket. Az American Relief Administration-hoz nyolc jótékonyági szervezet tartozik, de közülök egyik sem magyar. Ez a nyolc szervezet a következők:

American Relief Administration, American Red Cross, American Friends Service Committee, Jewish Joint Distribution Committee, Federal Council of the Churches of Christ in America, Knights of Columbus, Y. M. C. A. és Y. W. C. A.

Nyolc amerikai szervezetet hozott közös lobogó alá Herbert Hoover és ezzel a nyolc szervezettel kezdte meg óriási munkáját, melynek végcélja az, hogy három és félmillió európai gyermeket megmenten az éhsé-láltól.

Harminchárom millió dollárt kér az amerikai nép-től Herbert Hoover, hogy a téli könyörtelen hónapok alatt zavartalanul, megakadás nélkül folyhasson a nagy, a példátlanul nemes munka. 33 millió dollár nagyon sok pénz volt még a bőség, a jólét napjaiban is, de sokszorosan nagyobb ma, amikor Amerika munkás népét is, — ha rövid időre és átmenetileg is, — fenye-getik a szűkösi hónapok.

A legkedvezőtlenebb időben kezdődött meg a gyűjtési mozgalom és máris a legkedvezőbb eredmény-ről számolhat be a fáradszatólan Herbert Hoover. A harmincháromból tízmillió dollár már együtt van és az első nehézségek leküzdése után, most már nagyon valószínű, hogy a hiányzó huszonhárom is meglesz.

Az első tízmillió beözönlésének köszönhetjük, hogy immár sorra kerültek a magyar gyermekek is, megnyílnak megint az ebédszató amerikai konyhák Budapesten.

Né kutassa senki, hogy mennyivel járult ehhez a tízmillióhoz, az amerikai-magyar szív tizezrei, ne ír-tassa senki, hogy mennyi „magyar pénz” van abban a dollárhalomban, mely 50,000 magyar gyermeket ment meg az éhség legszörnyűbb kínjaitól. Herbert Hoover Amerikától kéri a 33 millió dollárt, mindenkitől, aki Amerikában él, aki itt keresi kenyerét és itt neveli fel, itt táplálja saját édes gyermekét.

„A katolikus egyház feje, XV. Benedek pápa, jelentette ki az elmúlt napokban, hogy a háború nem ért még véget”, hogy nem szűnt meg a gyűlölet és indulatok uralma a földön. Szomorúan látjuk napról-napra, hogy Európában — nem szűnt meg. De Amerikában véget ért a háború, Amerikában a békés alkotásnak élünk és dolgozunk. Amerikában legyőztük a gyűlöletet: nem ömerünk már „ellenséget”, mert hiába állítják a hivatalos íráskor, hogy még „fennáll a háborús állapot”, a népmilliók hozzáépítették már a szeretet oltárát.

A három és félmillió ehező gyermeknek jelentős része olyan országokban szenved, melyek háborúban voltak az Egyesült Államokkal, de már a háború viharában kijelentette Herbert Hoover, hogy ártatlan gyermekek ellen nem harcolunk, hogy a nagyok büneiért nem tesszük felelőssé a kicsinyeket. Amerika szíve táplálja a három és félmillió európai gyermeket és mi igyekszünk, hogy ennek a szűk parányi részét mi alkossuk.

A négerék szavazata

Uj törvény készül

Mindnyájan tudjuk azt, hogy a délvideki államok leg-többje a legnagyobb foku előítéllettel viseltetik a néger lakosság iránt. Azonban olyannyira, hogy a legtöbb állam-ban korlátozták, de sőt egye-szekben teljesen meg is von-ták a négerék szavazati jogát. De arra annak a néger lakosság számaránya nagyobb a fehérekénél. Ez alapon azután a kongresszus egyes tagjai most arra törekednek, hogy le-szálítsák a szavazókerületek számát a délvideki államok-ban.

A legutóbbi elnökválasztási hadjárat során már elhang-zottak új értelemű fenyegeté-sék a republikánusok hadso-lárból. Az első tényleges lépést ebben az irányban azon-ban Tinkham massachusettsi képviselő tette meg, aki tör-vényjavaslatot nyújtott meg a délvideki választókerületek számának csökkentéséről. A javaslat indoklását elmondja azt, hogy a délvideken a lakosság nagyrésztel megvon-ták a szavazati jogot, miért is az alkotmány értelmében nincs jogosítva annyi képviselő, amennyi jelenleg a parlamentben képviseli.

Es ebben tökéletesen igu-zak is van a republikánusok-nak. A délvidek legtöbb áll-mában teljesen megfosztot-ták a politikai jogaitól a né-ger lakosságot, csak úgy, mint District of Columbia-ban a fehéreknek meg az a joguk sincesen, hogy a saját városi tisztviselőiket megvá-laszthassák.

A jelenlegi kongresszusban 108 képviselője ül a délvidek-síkerrel jár, akkor ez a szám alaposan lecsökken, még az új kerületi beosztási javaslat szerint is, amely pedig 48 képviselővel szaporítja az al-sóház tagjainak a számát.

A Tinkham javaslat az in-dokolásban az Egyesült Álla-mok alkotmányának tizenne-gyedik módosítására hivatko-zik. Ez a módosítás arról in-tézkedik, hogy abban az eset-ben, ha egyes államokban a lakosság egyrésztől elvon-ják a szavazati jogot, a ház-ban való képviseltetés arány-száma leszállítandó olyan arányban, amilyen arányban van a szavazati jogtól meg-fosztott lakosság száma az áll-m összlakosságának számá-hoz. A republikánus képvisé-lők nézete szerint abban az esetben, ha ezt az alkotmányi módosítást végrehajtják, a délvidek választókerületeinek a száma ötvennel fog lecsök-kenni.

A választókerületek új be-osztásáról intézkedő törvény-javaslat szerint a következő délvideki államok kapnának új képviselőket: Texas hat-mal, North Carolina kettővel, Alabama, Arkansas, Georgia, Maryland, New Mexico, Ok-lahoma, South Carolina, Ten-nessee és Virginia egyet-egyet. Az új javaslat értelmé-ben általában az ország min-den 218.979 lakosára jutna egy-egy képviselő. A republi-kánusok állítása szerint azonban, tekintettel a nége-rek jogvesztettségére a déli államok nagyrésztében, ezek-ben az államokban alig 175 ezer lakosra jutna egy-egy képviselő. Kivételt talán egye-dül Maryland képez, ahol megvan a négernek is a sza-vazati joga.

Deára azonban a Tinkham-féle javaslatnak az általános nézet az, hogy maradjon jog minden a régiiben és, hogy nem fogják lecsökkenteni végeredményében a délvideki kerületek számát. Az „bizo-nyos, hogy sokat fognak be-szélni a dolgról, azonban a sok beszédnek nem igen lesz fontosabb következménye majd.

RÓMA, dec. 27. — XV. Be-nedek pápa, követve az évszázados szokást, Kara-csony éjszakáján, a Sixtus kápolnában három éjfélit misét olvasott. — Az egyházi elő-kelesek meg mind ott voltak.

RÓMA, dec. 27. — XV. Be-nedek pápa, követve az évszázados szokást, karácsony éjszaka-ján három éjfélit misét olvas-tott a Sixtus kápolnában, a mely gyönyörűen fel volt dí-szítve erre az alkalomra. A szertartáson ott volt az egész Vatikán, ott voltak a kardiná-lisok, az összes egyházi méltó-ságok és meghívott, kicsiny, előkelő közönség. Összességé külön imát mon-dott Gibbons kardinális felépü-lésért. Másnap, karácsony napján, ünnepélyes fogadás volt a Va-tikánban. Vanutelli bíboros tol-mácsolta a Szent Kollogium

A szegény németek

A söröző elnök

Vannak nevek az idő forga-tagában, amelyek jönnek, hir-telen ragyognak, azután el-tűnnek, hogy soha többet elő ne forduljanak az ember eszé-ben. Ezek a meteorok az em-beri memoria firmamentumán. Vannak azután normális-an, szürke pontossággal, spisz-burges tisztességgel keringő csillagok, ezek azok a szürke nevek, amelyekre csak akkor emlékszik az ember, mikor véletlenül ismét találkozik ve-lük valahol.

Ilyen Ebertnek, a német köztársaság elnökének a neve. Egy kis hír látott napvilá-got, ami arról számol be, hogy Ebert megköszönte a jó-szívű külföldieknek, hogy gon-doltak a nyomorgó felnöttek-re, de főleg a nyomorgó és éhes német gyermekekre. Különösen Amerikának a jó-szívűségét köszöni meg Ebert. E hír olvasásakor Ebert szür-ke neve ismét eszünkbe ötlött és ez az oka, hogy egy percre megálltunk mellette.

Előre tiltakozom az ellen, hogy e sorokat bárki is úgy magyaráz-sza, mintha én a magyar nemzetgyűlés szellemi színvonalát kicsinyíteni akarnám. Eppen ellenkezője, az életben sokkal kevesebb okot em-bert láttam a diplomás emberek kö-zött, mint a diploma nélküliek kö-zött. Ha választanom kellene, hogy csak egyet legyen-e a parlament-ben, vagy száz földművelő, — feltétlenül a gazdák mellett foglalnék állást, mert a nemzet számára sokkal több jót remélnék. De a magyar nemzetgyűlésnek eszébe nem jött a nagybecsűséget, ma még nem értenek a hátszalajkhoz és a parlamenti formához. Még azt sem szokták meg, hogy azokat a csunya káromkodó szavakat, melyek-ben a magyar nyelv újul gazdag-szik, a parlamentben nem szabad mon-dani. Ahogy neképőrdőlt a mon-dokáját otthon a nagykorosabbnak, — egy némelyik képviselő ugyanúgy kiált bele a civakodásba a parla-mentben is, ha nagyon urrá válik a lelkében a szenvedély Urinék, ha elmennek egy-egy zajos ülése, jól teszik, ha vattát dugnak a fülükbe. De ez nem tragikus dolog, ezekről az apró modorbeli hibákról majd lesznek az emberek, ha már meg-szokták a parlamenti levegőt. Gyek-rebetegek az egész, olyan, mint a bárányhimlő, minden komoly kö-vetkezmény nélkül magától is el-mulik idővel.

Ellenben az már komolyabb do-log, ha a párt vezetők emberei sin-cesen tisztában a teendőikkel. A párt a maga értekezletén elhatá-rozta, hogy bizonyos kérdéseken így meg úgy szavazatos, amikor a döntésre került a sor, maga a párt elnöke, másoktól szavazatos, mint a saját pártja. — Lehet-e egy ilyen pártban fejelem? Le-het-e, hogy egy fejelem nélküli párt kormányozzon? Nem ez az oka annak, hogy az ország hajóját nem egyenesen a béké, a rend és a nyugalom kikötője felé kormányoz-zák, hanem össze-vissza, egyszer egy kicsit jobbra, egyszer egy ki-csít balra. Az volna a tiszteltetéses véleményem, hogy amikor egy pártot az elnöke egy politikai pártnak, az éppen olyan vezedelme-dolog, mint amikor egy politikust ültetnek a püspöki székre.

„Valahogy majd csak lesz, mert úgy meg sohase volt, hogy vala-hogy ne lett volna”. Ez a magyar bölcsetségnek egyik szarkalatos tétel-e, amely mindig feltétlenül igaz-nak bizonyul. Hát bizonyul most is ebben. Valahogy majd csak meg-búlik a pénzügyminiszter ur a pár-tjával, ha ma nem is, hát később holnap reggel. A többség majd helyrehozza a hibát, amelyet ma el-követett s az állam hajója tovább fog távologni a pártpolitikai herce-hercák útvesztésén.

De azért Ebertet szeretik a németek. Nem számít sokat, se nem oszt, se nem szoroz. Ő a hivatalos közfogló. Megkö-szöni az angoloknak és ameri-kaiaknak a hozzájuk juttat-tott ajándékokat, ügytelenül meghajlik, bűtykös ujjjaival kezteszorit az elegáns külföldi diplomatával — és kész. Me-het vissza tűzőbe, a feleségre szoknyája mellé.

S ő nem is akar többet. Ő biztosan csak nyerges mühe-lynek homályában akart töb-bet, hogy képzelt többet. Jó bürger lehet ez az Ebert, pol-gári álmódos, a Dantonok ereje és a Robespierrek fan-táziája nélkül. Eszét ijedhe-tlett meg, mikor pislogó szem-el a valóság káprázatos fényébe került. fs akkor hatá-rozhatta el, hogy inkább át-engedi a terепet másoknak. fs a multról emlékezvén, ta-lán álmait siratja a választáson. S nagyon valószínű, hogy újra megválasztják. Es tovább folytathatja kétféle életét, a minék egyiké iga a képvisörkö-höz, a másik a sörözőkhoz, a másik a szédítő ivó, grand-szenyóri élethez vezet. Es to-vább tarthatja a hátát a ki-seb-nagyobb Hardeneknek.

Jó hír a betegeknek! DR. NEUMAN ARTHUR Paterson, N. J. 10 éve működő magyar orvos és spe-ciális gyermek lelkész. Minden betegség szenvedő fertőt és nő-t — Rendel: 10-1245 Vassar — és ünnepnap-ikon 10-12-ig. — Levelező válaszol.

Fontos Üzenet az óhazából!

Dr. Hantos Elemér államtitkár és pénzügyi szaktekintély a Külföldi Magyarság című előkelő lapban a következő megszívlelésre méltó sorokat írta:

Hazádnak segítség -- magadnak haszon!

„Az amerikai magya-rok letétei hazai bankok-lakban Magyarországon jelenlegi szomorú pénzügyi viszonyai között a legközelebbi és leg-hatásosabb segítség, a melyet amerikai pol-gártársaink nyújthat-nak és amelyre valótá-nulnak az ország pénz-értékét) egy csapással előbbre vihetnék a javulás útján, az vol-na, hogy a rendelkezé-sésre álló dollárfeles-legetek) kronárkban hosszabb időre hitellek-ad-nak.

A magyar állam a jelenlegi körülmények között alig remélheti, hogy a valutaközlésért kap a külföldtől. Pedig nagy és állandó külföldi hitellek van az országban. A mostani sűrű kül-politikai helyzetünkben egyedül az ame-riki magyarság ál-do-zhaték támogatása az-igazán az ország pénz-ügyi gondjain.

Nem kívánjuk, hogy tőkefeleslegeiket a hi-tellek amugy is tul-terhelte államnak ad-ják. Juttassák el beté-tgyáranat a magyar pénzintézetekhez, mely-lyek fizetési képességé-hez semmiféle kétség nem fér.

„Az amerikai magya-rok tőkésék ezzel nemcsak hazafias dol-got művelnek, hanem orrási nyereségre is tesznek szert, mivel azért a koronárért, melyet minden dol-lárért nálunk elköny-velnek, idővel jó koroná-rakat fognak vissza-kapni, vagyis negven-töt évszázados értékben felejtik visszafizetni szokat az adósságokat, amelyekért már most is magasabb kamatot kínálnak, mint amilyen kamatot „hásonló” hit-tónaságos, el helyezés helyezés mellett Ame-rikában fizetnek nek-ük, úgy, hogy volta-képpen csak jó üzlet-ről van szó és a hazafi-ságra csak azért jót tudjuk, hogy amerikai polgártársainkat ebben az, elhatározásukban megsemm az üzlet, ha-lyem erkölcsi szem-pontok irányítják.

Mi bármely összeget a legolcsóbb napi árfolyam mellett bármely biztos hazai bankhoz vagy takarékpénztárhoz átutalunk és betétkönyvét a legrövidebb idő alatt kihozatjuk. Kis összeg is segítség, mert kis összegekből lesznek a milliók.

NÉMETH ÁLLAMI BANK

Németh János, elnök. Főüzlet: Fióküzlet: 10 EAST 22nd ST. 1597 SECOND AVE. a bankpalotában. Cor. 83rd St. NEW YORK CITY.

Akinek előbbrevaló a ke-nyérkereset mint az iskola. YORR, PA., dec. 27. — Earl Mundis lower windsori lakost letartóztatták az alatt a vád alatt, hogy öt iskolaköteles lán-yát nem küldi iskolába. Mun-dis kijelentette a bíró előtt, hogy hajlandó leányait az isko-lába küldeni, ha az állam meg-mondja neki, hogy az ő silány keresetéből hogyan tartsa fenn

Három betű: B. O. B. Három szó: „BOB”-al Izésitem Italomatt! Mészáros Ferenc hazai ökl. gyógyszerész gyógytárában a következő B. O. B. kivonatok (flavors) készülnek.

VALUTA Árfolyam-jegyzék 1920 DECEMBER HÓ 27-ÉN

100 magyar korona	\$0.21
100 cseh korona	\$1.19
100 jugoszláv korona	\$0.73
100 román lei	\$1.25
100 szerb dinár	\$2.80
100 osztrák korona	\$0.28
100 német márk	\$1.42
100 francia frank	\$5.98
100 svájci frank	\$15.30

FULLERTON STATE BANK Fullerton Southport State Savings Bank 1400 FULLERTON AVE. CHICAGO, ILL.

MEGÖL

A VILA

“Monk Eastm lött ember tak ki egy

NEW YORK York east olda-lága volt a Monk Eastm bandavezéreknek annak idején a me-mében rettegés-környékét. Most ez az alvilág egy-sel végzett. Mál-nal, a megistáris-rei.

Tegnap hajna-tettek megmá-ntak. A holttett-dik utca és a me-sarkán, az egyik feljárt előtt er-s meg. A közönség egyik lépéséig em-melyből öt tölpe-n. A holttettnek a dollár képzésű egy-karácsonyi találtak. A pe-gyak megmarad-nak következték-nan nem lett a minden napos ra-nak áldozata, ha-gy Eastmannak a tulajdonképen De-fiatalkori karrier-nyorki alvilágban arányú volt. Gazd-a gyermeke volt, nem sokat töltött-vel. Ylképen má-világ legújabb sa-ságát a terhét-köréből válogatta-sen azzal a ban-zett, amely az a-venue környékén, azon a vidék megölte az org-golyója. Vagy tiz-ezöltöt saját handi-vezedelmesőbb ge-török opiumszív-jái és a rendőrsé-rint igen sok gy-zettek ide a nyom

Eastman azon-ból letartóztatás-hett elítélteni. A kisebb események időt töltött börtön-jára 1915-ben itá-tendire. Mikor 19-badtur a börtönből állott katonának, a 106-ik gyalog-ekkor már 45 éves

A háború után boosították el-mott. Minthogy az-ítelve a polgárioz. Az állam kormány-az ezred tisztok-latára visszaadta jogát. Az egyik-vezetőket írta ra-“A Vierstaat” intézett támadé-Eastman megsebes-egyik kötözöbél-három napig mar-közben meghalló-olvas és neveli-ede ismét a m-mire elűzőtt a raktárból felsze-rést vért az egy-a Hindenburg ve-magaviseleté álla-volt az egész hátt

Egyebekben a mindig dagad Ne-sában. A rendőrsé-g jó fogást csinált, ge L. Kinget, aki rablóbanda vezet-Kinget az egyik-ség elé állították-vádolták. „Allor-ant, hogy nehalá-zeyette” a ma-egyik gazdag br-ellen, ennek saját

Az ügyés körs-százever dollárba a biztosítékokt King-ügyész szerint a v-nosztévt California-róságai is keresik-államok is, az bünessélekmények-lag okmányhamis-

VIC hogy c TÖBB SZÁ

AZ ÖN HO MEGTES

PENZI KÖLDŐ VILÁGON. UGYEK, H Jöjjen sz JOHN 437 Penn Av A W

40 DOLLÁR

kamatot fizetek egy évre minden nélem elhelyeztet. 1000 dolláros takarékb-tét után.

KISS EMIL BANKER

133 Second Avenue, New York.

SZABADSÁG The oldest established and largest Hungarian paper in the United States. Thirtieth year. Published daily by The Szabadság Printing & Publishing Co. (An Ohio Corporation) at 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York.

A négerék szavazata Uj törvény készül Mindnyájan tudjuk azt, hogy a délvidéki államok leg- többje a legnagyobb foku előítéllettel viseltetik a néger lakosság irányában.

Egy magyar miniszter nem akar pojáca lenni "FOGJATOK MAGATOKNAK MÁS POJACÁT". — MONDJA KORÁNYI FRIGYES PÉNZÜGYMINISZTER. — EGY KORMÁNYZÓPÁRT, AMELY NEM KORMÁNYOZ. — A MAGYAR NEMZETGYÜLÉS GYERMEK-BETEGETSÉGEI. — NEM KELL TRAGIKUSAN VENNİ A DOLGOT.

A szegény németek A sörözõ elnök Vannak nevek az idõ forga- tagában, amelyek jönnek, hir- telen ragyognak, azután el- tűnnek, hogy soha többet elõ ne forduljanak az ember eszé- ben.

Fontos Üzenet az óhazából! Dr. Hantos Elemér államtitkár és pénzügyi szakértelvény a Külföldi Magyarság címû elõkelõ lapban a következõ megszívlelésre méltó sorokat írta:

MEGÖL A VILA "Monk East- lött ember tak ki egy NEW YORK York east olda- lága volt a t... óta "Monk" East- res bandavezetõ, annak idején a sz- mben rettegés- környeket. Most ez az alvilág egy- sel wégzett. M... nal, a megiszta- rel.

50,000 magyar gyermek

KARÁCSONY után karácsonyi hírekkel vannak tele az ujságok. Minden országban megírják az ujsá- gok, hogyan és hol töltötték a karácsonyi ünnepeket a politikai és társadalmi élet kitünõségei, megírják, mit evett ünnepi „dinner”-nek öfelsége, vagy az elnök, ho- gyan szórakoztak és mit kaptak ajándékba a „pic- nyek”.

Ez esztendő karácsonyán azonban nem csak ezek a kedves szerény hírek foglalták le az ujságok hasá- bjaik. Ö felsége és az elnök ünnepi lakomája mellett helyet kaptak azok is, akik nem ülték terített asztal- hoz a Szeretet ünnepén, vagy ha ülték, egy a jótékony- ság, a könyörület helyezte oda õket.

Beszámoltak az amerikai ujságok arról, hogy hány éhezõ gyermek kapott karácsonyi ebédet Bécsben, hányan Budapesten, Prágában, Varsóban és kolduló Európa többi részeiben. Es karácsony estéjén jelentette hivatalosan az American Relief Administration londoni központja, hogy ebben az esztendőben 50,000 éhezõ, nélkülözõ magyar gyermek táplálását vállalja magára ez a szervezet.

Karácsony ünnepén, a megemlékezés áhitatában hányan szõtték innéjükba azt a nevet, mely imár esz- tendõk óta millió és millió emberrévigot ment meg az életnek? Hányan emlékeztek meg Herbert Hoover- ról, aki Krisztus tanáinak legnagyobb örököse, mert tovább hirdeti "engedjétek hozzám a kisdedeket", mert igaz Krisztusi szellemben gyakorolja az élet leg- szebb hivatását: a szeretetet.

Ötvenezred magyar gyermek élemezését vállalta magára az American Relief Administration. Nem ma- gyarok pénzébõl, nem amerikai-magyaroktól össze- gyűjtött pénzbõl mentenek meg az éhhaláltól ötven- ezer magyar gyermek. Az American Relief Admi- nistration-hoz nyolc jótékonyági szervezet tartozik, de közülök egyik sem magyar. Ez a nyolc szervezet a következõ:

American Relief Administration, American Red Cross, American Friends Service Committee, Jewish Joint Distribution Committee, Federal Council of the Churches of Christ in America, Knights of Columbus, Y. M. C. A. és Y. W. C. A.

Nyolc amerikai szervezetet hozott közös lobogó alá Herbert Hoover és ezzel a nyolc szervezettel kezdte meg óriási munkáját, melynek végcélja az, hogy három és félmillió európai gyermeket megmentsen az éhhal- áltól. Harminchárom millió dollárt kér az amerikai nép- től Herbert Hoover, hogy a téli könyörtelen hónapok alatt zavartalanul, megakadás nélkül folyhasson a nagy, a példátlanul nemes munka. 33 millió dollár nagyon sok pénz volt még a bõség, a jólét napjaiban is, de sokszorosra nagyobb ma, amikor Amerika munkás népét is, — ha rövid idõre és átmenetileg is, — fenye- getik a szûkös hónapok.

A legkedvezõtlenebb idõben kezdõdött meg a gyűjtési mozgalom és máris a legkedvezõbb eredmé- nyérõl számolhat be a fáradhatatlan Herbert Hoover. A harmincháromból tízmillió dollár már együtt van és az elsõ nehézségek leküzdése után, most már nagyon valószínû, hogy a hiányzó huszonegy millió is meglesz. Az elsõ tízmillió beözönlésének köszönhetjük, hogy immár sorra kerültek a magyar gyermekek is, megnyílnak megint az ebédszõt amerikai konyhák Budapesten.

Ne kutassa senki, hogy mennyivel járultak ehhez a tízmillióhoz, az amerikai-magyarok tízezeire, ne fir- tassa senki, hogy mennyi "magyar pénz" van abban a dollárhalomban, mely 50,000 magyar gyermeket ment meg az éhség legszörnyûbb kínjaitól. Herbert Hoover Amerikától kéri a 33 millió dollárt, mindenkitõl, aki Amerikában él, aki itt keresi kenyérét és itt ne- veli fel, itt táplálja saját édes gyermekét. "A katolikus egyház feje, XV. Benedek pápa, je- lentette ki az elmúlt napokban, hogy a háború nem ért meg véget", hogy nem szünt meg a gyûlöletek és indulatok uralma a földön. Szomoruan látjuk napról- napra, hogy Európában — nem szünt meg. De Ame- rikában végetért a háború, Amerikában a békes alkot- ások élnek és dolgoznak. Amerikában legyõztük a gyûlöletet: nem ósmerünk már "ellenséget", mert há- ba állítják a hivatalos írásk, hogy még "fennáll a há- borus állapot", a népmilliók ujjaépítették már a sze- retet oltárát.

A három és félmillió éhezõ gyermeknek jelentõs része olyan országokban szenved, melyek háborúban voltak az Egyesült Államokkal, de már a háború viha- rában kijelentette Herbert Hoover, hogy ártatlan gyer- mekek ellen nem harcolunk, hogy a nagyok büneiért nem tesszük felelõsét a kicsinyeket. Amerika szíve táplálja a három és félmillió euró- pai gyermeket és mi igyekezzünk, hogy ennek a sziv- nek parányi részét mi alkossuk.

Budapest, dec. 1. A nemzetgyûlés mai ülésén a többség lezavarta báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter. A pénz- intézetek ellenõrzésérõl tanácskoz- tak s a miniszter azt javasolta, hogy egyelõre ne engedjék meg új pénz- intézetek alapítását s ezzel szem- ben a többség új határozatot, hogy igenis meg kell engedni az új pénz- intézetek alapítását. Tudni kell, hogy eddig éppen a többségi párt sürgette a pénzintézetek alapítások eltiltását és most, mikor a miniszter engedett a többségnek, ez a többség lezavarta a saját miniszterét. Báró Korányi miniszter ezután ki- ment a képviselõház folyosójára és ott így nyilatkozott az újságírók elõt: — Est nem töröm tovább! Azon- nal megírom lemondó leveletem és bejelentem a pártból való kilépé- semet. Ide többit mint miniszter nem jövök be. Lehetetlen állapot, hogy a nemzetgyûlésen folyton kabari- kát rendezzenek. Ha a mi pártunk- nak ez kell, akkor keressenek ma- gunknak más pojácat.

No, nem kell olyan nagyon tragikus venni a dolgot. Nagyon ross- szul ismernék õt, ha csakugyan, egész komolyan és visszavonhatatlanul lemondana; s azt fogja hozni hazájának továbbra is meg az ál- dozat, hogy miniszteri állásában megmarad. Holnapig meg nagy idõ telik el, addig majd csak találunk valami kibontakozást s a többség és ellenállás között a konfliktus bekéssen el fog simulni. Csak a régi világban volt az szokás, hogy ha egy miniszter észrevette, hogy a többségben nem bízhatik, — szépen elment a helyérõl. Persze mind fáj- dalommal távozott, ha nem is mu- tatta. Egy magyar miniszternek nagy hatalom van a kezében s a hatalomtól megválni oly fájdalmas dolog annak, akie éppen a hatalom birtokának reménye vonzotta a politikai pályára. Csak néhai Trefort Ágost volt az ószinte ember, aki, mint miniszter megbukott, ráborult az irásztárlára, mindkét karjával belekapaszkodott és hangosan zokogott. Az így ószinte ember ritkaság, ellenben igen gyakori az oly minis- ter, akit — mint trefosan mondan- i szoktak, — csak bicsekkel lehet ki- vakarni a miniszteri bársonyszék- bõl. Báró Korányi Frigyesrõl a vilá- gban sem álltom, hogy ez utóbbi faj- tához tartozik, de teny az, hogy so- ha meg egy miniszterrel se írtak annyiszor, jobbról-balról, hogy le- mond, — mint éppen óriás. De õ rendeltlenül kitartott a helyén mindmáig, akármilyen kegyetlenül kritizálták is pénzügyi politikájának a meggõségeit és balfogóságait.

A pénzügyminiszter urnak feltét- lenül igaz van mai kifakadásában. Könnyen elhíhetjük neki, hogy ired állampénztár mellett pénzügyi- miniszternek lenni nem évezet és hogy nagyon helytelen dolog, ha a saját baráti szavának a javaslatát ellen. De hát, istenem, meglepetés ez a pénzügyminiszter urnak? Ó még nem tudja, hogy forradalom- ban élünk? Ó nem tudja, hogy a nemzetgyûlés maga is forradalmi alakulat, átmeneti állapot? Alkot- mányos szerve ugyan a nemzetnek, de csak ideiglenes jelleggel, rövid határidõre, — amíg a forradalmak után teljesen helyre nem áll a nor- mális állapot. Egy, bár teljesen jo- gos és törvényes, de mégis csak ideiglenes jellegû testülettel áll szemben, melyet egy ki nem próbált és kellõen elõ nem készített választó- jog alapján állítottak össze, tulnyo- mó részt olyan emberekõl, akiknek semminemû parlamentáris gyakor- latuk nincsen és akiknek — ésin- tén megvalva — halvány fogalmuk sincs arról, hogy milyen következmé- nyekkel jár egy miniszternek a lezavazása.

Elõre tiltakozom az ellen, hogy e sorokat bárki is úgy magyarázza, mintha én a magyar nemzetgyûlés szellemi színonalát kicsinyíteni akarnám. Éppen ellenkezõleg, az életben sokkal kevesebb okos em- bert láttam a diplomás emberek kö- zött, mint a diploma nélküliek kö- zött. Ha választanom kellene, hogy azaz ügyvéd legyen-e a parlament- ben, vagy azaz földmûvelõgazda, — feltétlenül a gazdák mellett foglal- nek állást, mert a nemzet számára ötökül több jói remélek. De a magyar nemzetgyûlésnek eszébenbám járó tisztelt tagjai bármennyire bír- ják is nagybarabesülemet, ma még nem értenek a házassabályokhoz és a parlamenti formákhoz. Meg azt sem szokták meg, hogy azokat a csunya káromkodó szavakat, melyek a magyar nyelv olyan gazdag- a parlamentben nem szabad hasz- nálni. Ahogy neképõndõrti a mon- dokáját ottban a nagykorosában. — egynémetik képviselõ ugyanugy kiált bele a civakodásba a parla- mentben is, ha nagyon urrá válik a lelkek a szenvedély Urinõk, ha elmennek egy-egy sajos úszáson, jól tesszik, ha vattát dugnak a fülükbe. De ez nem tragikus dolog, ezekrõl az apró modorbeli hibákról majd leszoknak az emberek, ha már meg- szokták a parlamenti levegõt. Gyere- ketbetegség az egész, olyan, mint a bányárhimlõ, minden komoly kö- vetkezmény nélkül magától is el- mulik idõvel.

Ellenben az már komolyabb dol- g, ha a párt vezetõ emberei sin- csenek tisztában a teendõikkel. A párt a maga értekezletén elhatá- rozta, hogy bizonyos kérdésekben igy meg új szavazott s amikor a döntésre került a sor, maga a párt elnöke, másként szavazott, mint a saját pártja. — Lehet- egy ilyen pártban fejezem? Le- het-e, hogy egy fejezem nélküli párt kormányozzon? Nem ez-e az oka annak, hogy az ország hajóját nem egyenesen a béke, a rend és a nyugalom kikötõjé felé kormányoz- zák, hanem össze-vissza, egyszer egy kicsit jobbra, egyszer egy ki- csit balra. Az volna a tisztelteljes véleményem, hogy amikor egy páspók az elnöke egy politikai párt- nak, az éppen olyan veszedelmes dolog, mint amikor egy politikust ültetnek a püspöki székre.

"Valahogy majd csak lesz, mert egy még soha volt, hogy valahogy ne lett volna". Ez a magyar bölcösségnek egyik sarkalatos tétel- e, amely mindig feltétlenül igaz- nak bizonyul. Hát bizonyunk is ez ebben. Valahogy majd csak megbe- kül a pénzügyminiszter ur a párt- jával, ha ma nem is, hát legkésõbb holnap reggel. A többség majd helyrehozza a hibát, amelyet ma el- követett s az állam hajója tovább fog támoyni egy pártpolitikai herce- hurcák átkos vizéin.

XV. Benedek pápa éjfél- szentmiséje Benedek pápa, követve az évszázados szokást, Kara- csony éjszakáján, a Sixtus kápolnában három éjfél misét olvasott. — Az egyházi elõ- kelõségek mind ott voltak.

RÓMA, dec. 27. — XV. Be- nedek pápa, követve az évszáz- ados szokást, karácsony éjsz- káján három éjfél misét olvas- tott a Sixtus kápolnában, a mely gyönyörûen fel volt díszí- tette erre az alkalomra. A szer- tartáson ott volt az egész Vatikán, ott voltak a kardiná- lisok, az összes egyházi méltó- ságok és meghívott, kiesiny, elõkelõ közönség. Öszentsége külön imát mon- dott Gibbons kardinális felépít- lésért. Másnap, karácsony napján, ünnepélyes fogadás volt a Va- tikanban, Vanutelli bíboros tol- máscsoltta a Szent. Kollegium

gós és törvényes, de mégis csak ideiglenes jellegû testülettel áll szemben, melyet egy ki nem próbált és kellõen elõ nem készített választó- jog alapján állítottak össze, tulnyo- mó részt olyan emberekõl, akiknek semminemû parlamentáris gyakor- latuk nincsen és akiknek — ésin- tén megvalva — halvány fogalmuk sincs arról, hogy milyen következmé- nyekkel jár egy miniszternek a lezavazása.

Elõre tiltakozom az ellen, hogy e sorokat bárki is úgy magyarázza, mintha én a magyar nemzetgyûlés szellemi színonalát kicsinyíteni akarnám. Éppen ellenkezõleg, az életben sokkal kevesebb okos em- bert láttam a diplomás emberek kö- zött, mint a diploma nélküliek kö- zött. Ha választanom kellene, hogy azaz ügyvéd legyen-e a parlament- ben, vagy azaz földmûvelõgazda, — feltétlenül a gazdák mellett foglal- nek állást, mert a nemzet számára ötökül több jói remélek. De a magyar nemzetgyûlésnek eszébenbám járó tisztelt tagjai bármennyire bír- ják is nagybarabesülemet, ma még nem értenek a házassabályokhoz és a parlamenti formákhoz. Meg azt sem szokták meg, hogy azokat a csunya káromkodó szavakat, melyek a magyar nyelv olyan gazdag- a parlamentben nem szabad hasz- nálni. Ahogy neképõndõrti a mon- dokáját ottban a nagykorosában. — egynémetik képviselõ ugyanugy kiált bele a civakodásba a parla- mentben is, ha nagyon urrá válik a lelkek a szenvedély Urinõk, ha elmennek egy-egy sajos úszáson, jól tesszik, ha vattát dugnak a fülükbe. De ez nem tragikus dolog, ezekrõl az apró modorbeli hibákról majd leszoknak az emberek, ha már meg- szokták a parlamenti levegõt. Gyere- ketbetegség az egész, olyan, mint a bányárhimlõ, minden komoly kö- vetkezmény nélkül magától is el- mulik idõvel.

Ellenben az már komolyabb dol- g, ha a párt vezetõ emberei sin- csenek tisztában a teendõikkel. A párt a maga értekezletén elhatá- rozta, hogy bizonyos kérdésekben igy meg új szavazott s amikor a döntésre került a sor, maga a párt elnöke, másként szavazott, mint a saját pártja. — Lehet- egy ilyen pártban fejezem? Le- het-e, hogy egy fejezem nélküli párt kormányozzon? Nem ez-e az oka annak, hogy az ország hajóját nem egyenesen a béke, a rend és a nyugalom kikötõjé felé kormányoz- zák, hanem össze-vissza, egyszer egy kicsit jobbra, egyszer egy ki- csit balra. Az volna a tisztelteljes véleményem, hogy amikor egy páspók az elnöke egy politikai párt- nak, az éppen olyan veszedelmes dolog, mint amikor egy politikust ültetnek a püspöki székre.

"Valahogy majd csak lesz, mert egy még soha volt, hogy valahogy ne lett volna". Ez a magyar bölcösségnek egyik sarkalatos tétel- e, amely mindig feltétlenül igaz- nak bizonyul. Hát bizonyunk is ez ebben. Valahogy majd csak megbe- kül a pénzügyminiszter ur a párt- jával, ha ma nem is, hát legkésõbb holnap reggel. A többség majd helyrehozza a hibát, amelyet ma el- követett s az állam hajója tovább fog támoyni egy pártpolitikai herce- hurcák átkos vizéin.

S õ nem is akar többet. Ó biztosan csak nyerges mühe- lyének homályában akart többet, vagy képzelt többet. Jó bürger lehet ez az Ebert, pol- gári álmódos, a Dantonok ereje és a Robespierrek fan- tázijára nélkül. Elszó ijedhet- tet meg, mikor pisztoló szemel- me a valóság káprázatos fé- nyébe került. És akkor hatá- rozhatta el, hogy inkább át- engedje a teretpet másoknak. És a multról emlékezvén, ta- lán álmai siratja a jó sörös Ebert bácsi. Mondják, hogy egyáltalán nem pózör. Az õ elõtérben levése nem a csizma- dia vasárnapi kiöltözködése, handabandázása, kéjgása. Ó ilyen — becsületes, egyszerű, igazán olyan elnöke egy köztársaságnak, amilyen elnök egy köztársaság élére kell. Figuratív Van, mert kell vala- kinek ott lennie.

A szociáldemokraták jövõre ugra jelölék a választáson. S nagyon valószínû, hogy újra megválasztják. És tovább folytathatja kétféle életét, a minnek egyik fíza a kispörköl- tés, meg a sörökéshez, a másik a szerdés ivó, grand- szonyóri élethez vezet. És to- vább tarthatja a hátát a ki- sebb-nagyobb Hardeneknek.

Jó hír a betegeknek! DR. NEUMAN ARTHUR 147 Euston St., Paterson, N. J. 20 év múltán magyar orvos és speci- alista gyógyít jelképmegismerés mindna betegségekben szenvedõ férfi és nõ. — Rendel. 10-12. Vasár- és ünnepnap- kon 10-12-ig. — Levelezés válassz.

Hazádnak segítség -- magadnak haszon! Az amerikai magyarság... "Az amerikai magyarság... tölkösk ezzel nemcsak hazafias dolgot mûvelnek, hanem óriási nyereségre is tesznek szert, mivel azért a koronáért, melyet minden dollárért nálunk elköny- velnek idõvel jó kor- rákat fogják vissza- kapni, vagyis negven- öt évszeres értéken fejtük visszafizetni szoktak az adósságokat, amelyekért már most is magasabb kamatot kínálnak, mint amilyen kamatot "hasznló hi- ztonságos" elhelyezés helyezés mellett Ame- rikában fizetnek nekik, ugy, hogy volta- képpen csak jó üzlet- nek van szó és a hazafi- asságra csak azért hivatkoznak, mert jól tudjuk, hogy amerikai polgártársainkat ebben az elhatározásukban mégsem az üzlet, ha- nem erkölcsi szem- pontok irányítják.

Mi bármely összeget a legolcsóbb napi árfolyam mellett bármely biztos hazai bankhoz vagy takarékpénztárhoz átutalunk és betétkönyvét a legrövidebb idõ alatt kihozhatjuk. Kis összeg is segítség, mert kis összegekbõl lesznek a milliók.

NÉMETH ÁLLAMI BANK Németh János, elnök. Füzlet: Fióküzlet: 10 EAST 22nd ST. 1597 SECOND AVE. a bankpalotában. Cor. 83rd St. NEW YORK CITY.

Akinek elõbbrevaló a ke- nyérkereset mint az iskola. YORK, PA., dec. 27. — Earl Munds lower windsori lakost letartóztatták az alatt a vád alatt, hogy õt iskolaköteles lá- nyát nem küldi iskolába. Munds kijelentette a bírõ elõt, hogy hajlandó leányait az isko- lába küldeni, ha az állam meg- mondja neki, hogy az õ silány keresetébõl hogyan tartja fenn

Három betű: B. O. B. Három szó: "BOB"-al Izesitem Italomat! Mészáros Ferenc hazai okl. gyógyszerész gyógytárában a következõ B. O. B. kivonatok (flavors) készülnek:

VALUTA Árfolyam-jegyzék 1920 DECEMBER HÓ 27-ÉN \$5,000 vagy nagyobb összeg átváltásánál: 100 magyar korona ---\$0.21 100 cseh korona ---\$1.19 100 jugoszláv korona ---\$0.73 100 román lei ---\$1.25 100 szerb dinár ---\$2.80 100 csekk korona ---\$0.28 100 német márk ---\$1.42 100 francia frank ---\$5.98 100 svájci frank ---\$15.30 Pénzküldési árákról szivesen szolgál felvilágosítással a FULLERTON STATE BANK Fullerton Southport State Savings Bank, 1400 FULLERTON AVE., CHICAGO, ILL.

40 DOLLÁR kamatot fizetnek egy évre minden nélem elhelyeszt. 1000 dolláros takarékbte- tét után. KISS EMIL BANKAR 133 Second Avenue, New York

YORK east olda- lága volt a t... óta "Monk" East- res bandavezetõ, annak idején a sz- mben rettegés- környeket. Most ez az alvilág egy- sel wégzett. M... nal, a megiszta- rel. Tegnapi hajnal- tettesek megm... mant. A holtest... dik utca és a ne... sarkán, az egy... feljárt elõtt er... meg. A közönség egyik lépésében me... melybõl õt tõlt... A holtestnek a... dollár készpénz... egy karácsony... találtak. A pé... gyak megmarad... het következte... man nem lett a... minden napos ra... nak áldozata, ha... Eastmannak, a... tulajdonképen De... fiatalok karrier... yorki alvilágban... arányu volt. Gaz... a gyermeke volt, nem sokat tördel... vel. Illyképen má... világ levegõjébe... sáságát, a harh... körébõl válogatta... sen azzal a ban... zett, amely az a... avenue környék... dott, azon a vidé... megõlte az orgy... golyója. Vagy ti... ezeltõl saját ba... vezedelmessé b... török opiumszivõ... jai és a rendõrsé... ring igen sok gy... zettek ide a nyom... Eastman azonb... szõr letartóztat... hetett elpártol... események m... kisebb esemény... idõt töltött bört... jára 1915-ben írt... badult a börtönb... állott katonának, a 106-ik gyalog... ekkor már 45 év... A háború után... bosszúitok el... tonát. Mint hogy... itelvé, a polgárok... Az állam kormá... az ezred tisztá... latára visszazár... jogát. Az egyik... vetkezõket írta r... "A Vierstaat" intéztt támadás... Eastman megse... egyik kötõzõhöz... három napig n... közben meghalt... olvas és neveli... rede ismét a... mire elszökött a... raktárból felszer... zett vett az eze... a Hindenburg v... magaviseletét... volt az egész há... Egyrebben a... mindig dagad N... sában. A rendõrs... jó fogást csinált... ge L. Kinget, aki... rablóbanda vezet... Kinget az egyik... ság elé állították... vadóják. Állító... azt, hogy neban... zette a "fal... egyik gazdag b... ellen, ennek sajt... Az ügyész kere... szászerep dollárba... a biztosítókot k... ügyész szerint a... nosztévtó "Califor... rósági is, kereszt... államok is, az... büncselekmények... lag okmányhamis

YORK, PA., dec. 27. — Earl Munds lower windsori lakost letartóztatták az alatt a vád alatt, hogy õt iskolaköteles lá- nyát nem küldi iskolába. Munds kijelentette a bírõ elõt, hogy hajlandó leányait az isko- lába küldeni, ha az állam meg- mondja neki, hogy az õ silány keresetébõl hogyan tartja fenn

Három betű: B. O. B. Három szó: "BOB"-al Izesitem Italomat! Mészáros Ferenc hazai okl. gyógyszerész gyógytárában a következõ B. O. B. kivonatok (flavors) készülnek:

VALUTA Árfolyam-jegyzék 1920 DECEMBER HÓ 27-ÉN \$5,000 vagy nagyobb összeg átváltásánál: 100 magyar korona ---\$0.21 100 cseh korona ---\$1.19 100 jugoszláv korona ---\$0.73 100 román lei ---\$1.25 100 szerb dinár ---\$2.80 100 csekk korona ---\$0.28 100 német márk ---\$1.42 100 francia frank ---\$5.98 100 svájci frank ---\$15.30 Pénzküldési árákról szivesen szolgál felvilágosítással a FULLERTON STATE BANK Fullerton Southport State Savings Bank, 1400 FULLERTON AVE., CHICAGO, ILL.

Zenei ából!

államtitkár
intély a Kül-
cimű előkelő
megszivlelésre

Segítség -- haszon!

"Az amerikai ma-
r tőkésök ezzel
menek harafics dol-
táruval, hanem
Bisi nyereségre is
erék azért, mivel
firt a koronáért,
firt minden dol-
firt málna elkény-
firt idével jó kor-
firt fogak vissza-
firt, vagyis negyven-
firt zenszeres ártékben
firt visszafizetni
firt az adósságot,
firt helyéért már most
firt magasabb kamat
firt, mint amilyen
firt matot "hasznló biz-
firt náigos" elhelyez-
firt bevést mellett Ame-
firt sában fizetnek ne-
firt, úgy, hogy volta-
firt ppen csak jó üzlet.
firt van szó és a haza-
firt ságra csak azért
firt rakunk, mert jól
firtják, hogy amerikai
firt társaságok ebben
firt elhatározásukban
firt igem az üzlet, ha-
firt m erkölcsi szem-
firt tok irányítják.

et a legolcsóbb
tt bármely biz-
vagy takaré-
és betétköny-
6 alatt kihoz-
gítség, mert kis
a milliók.

AMI BANK

elnök.
Fiókküzet:
97 SECOND AVE.
COR. 83rd St.
CITY.

ességesen tizenhárom tagu
fűjt. Mundis szerint" ot
ának kereste és munkája
stlenül szükséges a család
tartásához és megélésé-
A bírő elhalasztotta a dön-

árom betű: B. O. B.
Három szó:
"BOB"-al
Izesitem
Italomat!
Mészáros Ferenc hazai okl.
gyógyszerész győgytársán a
vetkező B. O. B. kivanatok
(lavors) készülnek:
Borovicska
Pálinka
Cézárkörté
Sörkaly
Brandy, stb.
Bármely italnak megadják
eredeti megszokott list. za-
tot és színt.
adag, amely elegendő 1-4
álomban, ára postaköltséggel
dollár 25 cent, 6 adag ára
6 dollár.
tasítás mellékelve. — Kijelje
he rendelés a következő
címe:

**Mészáros
Pharmacy**
5451 SECOND AVENUE,
Hazelwood Station,
PITTSBURGH, PA.

MEGÖLTÉK A VOLT BANDAVEZÉRT A VILÁGHÁBORU KITÜNTETETTJÉT

"Monk Eastman" valószínűleg vér bosszu áldozata lett. — Az elzül-
lött ember megtisztult a csaták tüzeiben. — Százezer dollárt szab-
tak ki egy híres gangvezérre New Yorkban.

NEW YORK, dec. 27. — New
York east oldalának híres alvi-
lága volt a tanácsa fiatalokor-
sta "Monk" Eastmannak, a hí-
res bandavezérnek. A bandája
annak idején a szó szoros érte-
lében rettegésben tartotta a
város népeit. Most azonban ugyan-
az az alvilág egy revolveres-
sel végzett "Monk" Eastman-
nal, a megtisztult bandavezér-
rel.

Tegnap hajnalban ismeretlen
tettesek meggyilkolták East-
mant. A holttestét a tizenegyed-
dik utca és a negyedik Avenue
sarkán, az egyik magasvasuti
feljárattal szembe fordított
meg. A közelében, a feljáró
egy lépcsőjén egy revolvért,
amelyből őtöltény volt kilőve.
A holttestnek a zsebében 140
dollár készpénz, órák, láncok és
egy karácsonyi üdvözlő kártyát
találtak. A pénz és értéktár-
gyak megmaradásából arra le-
het következtetni, hogy East-
man nem lett a mostanában
minden napos rablóügyletek
áldozata, hanem vérbosszú-
áldozata. Eastmannak, akinek a ne-
velőapján Delaney volt, a
fiatalkori karrierje még a new
yorki alvilágban is szokatlan
arányú volt. Gazdag szülőknél
a gyermeke volt, akik azonban
nem sokat törődtek a nevelés-
vel. Hírykén már korán az al-
világ levegőjébe került. A társ-
aságát a hírhedt gangsterok
közébe vágta ki és külön-
ösen azzal a bandával állt
össze, amely az alsó negyedik
avenue környékén garázdálko-
zott, azon a vidéken, ahol most
megölték az orgyilkos revolver-
golyója. Saját tizenkét évvel
ezelőtt vagyt bandája volt, a leg-
veszedelmesebb gangsterok, be-
törők, opiumszívók voltak a tag-
jai és a rendőrség állítása szer-
int igen sok gyilkosságnál ve-
szettek ide a nyomozás szálai.
Eastman azonban, noha több
ször letartóztatták, soha sem le-
hetett elbűntetni főbörtönbe bin-
csolékmeny miatt, azonban
kisebbségi elemek miatt elég
időt töltött börtönben. Legutol-
jára 1915-ben ítélték el két esz-
tendőre. Mikor 1917-ben kisza-
badult a börtönből, azonnal be-
állott katonának, közlegénynek
a 106-ik gyalogezredbe, noha
akkor már 45 éves volt.

A háború után becsülettel
bocsátották el, mint vívő ka-
tonát. Minthogy azonban el volt
ítélve, a polgárjogát elvesztette.
Az állam kormányzója azonban
az ezred tisztikorának az aján-
latára visszaadta neki a polgár-
jogát. Az egyik tisztje a kö-
vetkezőket írta róla:

"A Vierstaat behyhat ellen
intézték támadás alkalmával
Eastman megsebesült és az
egyik kórházba került. Csak
három napig maradt itt, mert
közben meghalott, hogy az ez-
olyas és neveli a székantéri-
zedé ismét a frontra megy,
mire elszökött a kórházból, a
raktréből felszerelte magát és
részt vett az egész akció során
a Hindenburg vonal ellen. A
magaviseleté általában kitűnő
volt az egész háború alatt."

Egyebekben a hullám még
mindig dagad New York váro-
sában. A rendőrség a napokban
jó fogást csinált. Elfogta Geo-
ge L. Kinget, akit egy országos
rablóbanda vezérének tartanak.
Kinget az egyik brooklyni bírósá-
g elé állították és rablással
vádolják. Állítólag beismerte
azt, hogy néhány hét előtt ő
vezette a rablótámadást az
egyik gazdag brooklyni gyáros
ellen, ennek saját otthonában.
Az ügyész kérsére a bíróság
százezer dollárban szabta meg
a "biztosítékot King részére. Az
ügyész szerint a veszedelmes go-
nosztevő California állam bi-
rósaig is keresik, valamint más
államok is, az ott elkövet-
ett bűncselekmények miatt. Állító-
lag okmányhamisításért hét esz-

teség volt fegyházban Cali-
forniaiban.
Kingnek, aki igen nagy gond-
dát okozott és a társaságban
megnyerő a személyisége, a
módszere az volt, hogy gazdag
emberek társaságába befurako-
dott, ezekkel megkedvelte
maga és aztán a többi a ban-
dájával intézte el.

VIGYÁZZON
hogy családja kizsárolását kire bizza.
TÖBB SZAZ CSALÁD JÖTT KI ALTALAM
az óházából baj nélkül.
AZ ÖN HOZZÁTARTOZÓIÉRT IS MINDENT
MEGTESZK, HA BENNEM MEGBIZIK.
ÁLLAMI FELŐLEGÉLET ALATT
PÉNZT KÜLDÖK MAGYARORSZÁGBA VAGY BARHOVA A
VILÁGON. — UTLEVELEKET MEGSZERZÉK, KÖZJEGYZŐI
ÜGYEK, HAJÓJEGYEK AZ ÖSSZES VONALAKRA.
Jöjjen személyesen vagy írjon a következő címre:
JOHN NEMETH, Jr. Banker
437 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
A Wabash vasútállomástól egy fél blokkra.

Nagyon nehéz a sora a farmer feleségének

Nem a farmernek kell két feleség, hanem a
farmerasszonynak kell két férj, mondja a
coloradoi Mary Cornwall. — Az első far-
merasszony belehal a munkába.

DENVER, Col., dec. 27. —
George Smith coloradoi farmer
a multibortani levelet intézett
az állam kormányzójához. A le-
velemben elpanaszolta, hogy im-
lyen keserves élete van a far-
mernek, hogy egy asszony nem
győzi a farmmunkát, miért is
szükséges lenne egy olyan tör-
vényre, amely megengedné a
farmernek azt, hogy egyszer-
re két feleségük is lehessen.
Mindjárt ajánlotta, hogy egy
ilyen törvényt beiktalyozásról
gondoskodjék a kormányzó.
Most azonban egy másik leve-
let kapott az állam kormány-
zója. Ez alkalommal nő írta a
levelet. Mary Cornwallnak hív-
ják. Hogy leány-e, vagy assz-
zony, azt a levelelő meg tudni
nem lehet. Ez a levél alaposan
leírta a Smith levelelnek az ér-
veit és egészen megfordítva
mutatja be a helyzetet. Nem a
farmernek van szüksége két fe-
leségre, hanem a farmerassz-
zonyoknak van két férjre szük-
ségre. Egyebekben ezeket mon-
dja a tanulságos episztola:
"Olvastam, hogy egy farmer
oly törvényt kihirdetésére kéri
önt, amely megengedné azt,
hogy a farmernek egyszerre két
felesége legyen. Eppen fordítva
kellene megismánni. A farmer-
asszonynak kellene megengedni
azt, hogy két férj legyen."
"A farmer felkel, nekiül a
részére elkészített két reggeli-
nek, aztán ráül a gőzekéjére,
a traktorjára, dolgozik az ár-
nyékban, majd hazajön, jól meg-
dezeskedt."

Börtönbe küldötték az elő fegyvertárat

A derék brooklyni fiúnál három revolvért, há-
rom borotvát, késeket, jelzett kártyákat és
hamis kockákat találtak a rendőrhatalóságok.

WASHINGTON, dec. 27. —
"Elő fegyvertár", ezt a nevet
adta az itteni rendőrség a Brook-
lynból való Hilleary Smithnek,
akit a napokban az itteni Union
állomáson fogtak el. A derék
fiu, aki foglalkozására nézve,
kikötői rakodómunkás, hureba
boesátkozott a detektívekkel.

És kitűnt, hogy volt is titkol-
ni valója. Nem elég, hogy ala-
posan be volt állítva, meg egy-
nehány fegyvert is börtönbe ma-
gánál. A megmozdítások három
revolvért, három borotvát, két
mészároskést, kétszáz töltényt,
egy pakli jelzett kártyát és két
csalafinta kockát találtak nála
a detektívek. A bírő előtt el-
mondotta:

"Egész jól ment a dolgom
New Yorkban, amíg azok a gaz
new yorki rendőrök a nyakam-
ra nem jöttek. Kénytelen volt-
am előlük máshová menekülni.
Tény azonban az, hogy jó fiu
vagyok." Amire aztán a bírő
ilyeténképen válaszolt:
"Önök, akiket most a new
yorki nagytakarítás során ki-
kergetnek, rosszul tesztek, ha ide
jönnek Washingtonba folytatni
a gonosz játékaikat. Elég ba-

MAI JEGYZÉSEK
1000 KORONÁNKÉNT
BANKUTALVÁNYOK:
\$2.20
POSTAUTALVÁNYOK:
\$2.40

UJ MŐDSZER a korona kalkulá-
sára és elküldésre. Irjon mind-
járt felvilágosítást a költsé-
get illetőleg. Erdemes lesz.
HA JÓJEGYEKET a társulatok ere-
delti árára adunk el.
MAGYAR és minden más külföldi
bank jelzálog részvényeit meg-
venni máunk.
PÉNZT kamatoztára Budapestén
elhelyezünk.
Magyar Amerikai Bankház
S. DE VITA
A BANKING DEPARTMENT FEL-
ÜGYELETÉ ALATT
2105 FIRST AVENUE,
Cor. 108th St.
NEW YORK, N. Y.

INDIASZERTE NŐTÖN NŐ A NYUGTALANSÁG

A megélhetés drágasága, a
vörös propaganda és a
kormányzat elleni eléget-
telenség válságossá tes-
zik a helyzetet. —
Sztrájkok és zavargások

LONDON, dec. 27. — Egész
Indiában a háború befejezte-
től a nagyfokú nyugtalanság
és elégettelenség tapasztalható.
helyzet hamarosan igen válsá-
gosra fordulhat a kormányra
nézve. A nyugtalanságnak és
elégettelenségnek számos oka
van, azonban a legfőbb oka a
megélhetés nagy drágasága
és ebből következően az általá-
nos nyomorúság.
A nyugtalanság az utóbbi
időben számos esetben és for-
mában jutott kifejezésre. A
nagy ipari központokban egy-
mást érik a sztrájkok, melyek-
nek egyike-másika zavargásra
és vérontásra is vezetett. E-
mellett szervezett bolykottok
indultak meg a kormányzat el-
len. Ezeknek a szélsőséges ta-
nok hívei oly nagy mértékben
hírdetik a kormányal szembe-
álló irányzatokat, hogy az in-
dus utóbbi nyilatkozata szerint már
több emberrád alá helyezték
és el is ítélték a háborús tör-
vények megsértése miatt.

Párisban elfogták a 11 éves betörő vezért

Torzanról, a "Fekete Háló Bandájának" ve-
zéréről csak az elfogatáskor derült ki, hogy
még rövid nadrágban jár. — A bandája
vakon engedelmeskedett neki.

PARIS, dec. 27. — A párisi
külvárosok lakosságát az utó-
bbi időben szinte rettegésben
tartotta egy betörőbanda, a
mely a "Fekete Háló Bandájá-
nak" nevezte magát. Igen sok
körülményes betörést követett
el ezen a környéken a vezérük-
nek, Torzanról a vezetése alatt
és a rendőrség abban a meg-
győződésben volt, hogy nagy-
szervezett bandával van dolga.
Abból a körülményből pedig,
hogy legnagyobb részét fűszer és
cukorkakuleteket fosztogattak
ki, azt következtették, hogy a
banda naplopókból alakult.

A rendőrség azonban téve-
dett. Az egyik cukorkaküzetben
ezt az írást hagyta hátra a
bandavezér: "Ha panaszt emel,
megöljük. A mi bandánk ellen-
állhatatlan. Torzan, vezér." E
levél nyomán azután a véletlen
folytán hamarosan letartóztat-
ták a vezért és ekkor jött a
nagy meglepetés.

Torzan, a vezér nem volt
más, mint a 11 esztendő Rene
Fournet. A saját bementása
szerint a banda csupa fiatal
gyerekekből áll. A legöregebbje
19 éves, azonban a legtöbb 10
—12 esztendő. A rövidnadrá-
gos vezér azonban vasfegyvel-
mel kezelte az embereit, akik
vakon engedelmeskedtek a pa-
ranasáinak.

A saját vallomása szerint az
utóbbi hat hónap során több,
mint husz betörést követtek el.
Valamennyi úgy volt kidolgo-
va és megszerveve, hogy akár-
melyik vén betörőnek is dies-
retére vált volna.
A hatóságok most nem tud-
ják, hogy mit csinálnak a
rövidnadrágos, 11 esztendő
fiatal betörővezérrel.

A nyugat népei abban a
meggyőződésben vannak, hogy
az orosz bolshevik agitátorok
nagyarányu működést fejte-
tek ki Indiában az utóbbi időkben.
Beavatottak szerint azonban
ezek az aktivitások nem igen
mutathatnak fel nagyobbszerü
eredményt. Azt hozzák fel,
hogy a bolshevik propaganda
legnagyobb része röpítatok ut-
ján történik, már pedig India
lakosságának legnagyobb része
járstudatlan. Ilyképen csak a
szájról-szájra való propaganda
működhet, amely azonban igen
nehéz akkora országban, mint
amekkora India. Az azonban
kétségtelen, hogy az oroszok
igenis nagy tevékenységet fej-
tenek ki Indiában.
A nyugtalanság és eléget-
telenség főokait a következőkben
lehet csoportosítani:
Első a megélhetés drágasága.
Egyes cikkeik árai ezer száze-
lékkel is emelkedtek, míg a jó-
vedelmek, különösen a szellemi
munkásoké, ahg emelkedtek va-
lamint.
Az a körülmény, hogy még
mindig érvényben tartja a kor-
mány a háborús megszorított
rendszabályokat a lakossággal
szemben, noha azt ígérte, hogy
a háború befejezte után ha hó-
napon belül meg fogja szüntetni
azokat.
Különösen a tanult osztályok-
nak az a kívánsága, hogy nagy-
obb hatáskört biztosítsanak
számukra a kormányzat kör-
ül, mint amennyiben ezigdig a
belsőpolitikai részlelytők.
A kormányt annak ama "he nem
váltott ígéréte, hogy az ötszín-
vonalat emelni és a viszonyo-
kat javítani fogja. Most azt ál-
lítják, hogy az ígéréteket csak
azért tette a kormány, hogy tá-
mogatókat nyerjen a háború
folytatására.
Az 1919-diki armitsai mé-
szárlás még mindig élénk emlé-
keztében van a lakosságnak
és az is nagyon hozzájárul
az általános elégettelenséghez.
Armitsarban adta ki Dyer tábor-
nok tudvalevően a katonáinak
azt a parancsot, hogy löjjenek
a fegyvertelen tömegre, En-
nek következtében igen sokan
meghaltak és megsebesültek.
A mohamedán vallás azt kö-
veteli, hogy a halottakat új ru-
hákból temessék el. Most azon-
ban oly drága a gyapotnemű,
hogy a rokonok keptelenek új
ruhákban beszerezni, miért is ré-
gi ruháikban temetik el a ha-
lottakat. Ez pedig szintűk
szentségtörés. Mindzért pedig
a kormányt okolják.
Ez utóbbi pedig abból a pa-
ternális rendszerből folyik, a
melyet a kormány bevezetett.
A kormány maga tanította a
lakosságot arra, hogy minden
jónak és minden rossznak eskis
ó a kurtorfásra. Ezért a nép
egyedül őt okolja a bajokért.

KISS EMIL, Bankár

Abszolút megbízhatósággal párosult 25
éves tapasztalatait bocsátja az amerikai
magyarorság rendelkezésére a banküzlet
minden ágában:

Pénzküldés Betétek

Magyarország, Románia, Csehszlo-
vakia, Jugoszlávia minden részébe
utalványal, vagy sürgönyileg.
Budapestre, vagy olyan helyekre,
ahonnan a fővárosba lehet utazni
az átvétel végett, készpénz dollá-
rok átutalása utalványal, vagy
kábel útján.

As elveszett és elulajdonított pén-
zek összege százezekre rug min-
den évben. Kijelje megtakarított
pénzét Kiss Emil Bankházába, ahol
biztos őrizet alatt van és 4 százalé-
kot kamatoz. Az elhelyezendő ösz-
szeggel együtt küldje be pontos ne-
vét és címét. A betétről bankköny-
vet kap.

Hajójegyek Hozzá tartozók

minden vonalra eredeti árban. Az
utásokat megbízottak várják a vas-
úti állomáson és kalauzolják a ha-
jóra minden díjazás nélkül.
Az utazáshoz szükséges iratok be-
szerezése a Kiss Emil Bankház ügy-
felei részére szintén díjmentesek.

Hozzá tartozóik kizsárolására, ok-
mányok beszerzésére és ó-hazai
ügyek elintézésére külön ügyös-
tály van, amely gyorsan és pont-
osan működik. Minden levélre azo-
nal kimerítő választ és felvilágosí-
tást kap. Irjon azonnal.

KISS EMIL, Bankár

133 Second Ave., New York

AUSZTRIÁBAN UJ TANÍTÁSI MÓD LÉP ÉLETBE MAJD

Az osztrák közoktatásügyi
miniszter elrendelte,
hogy a könyveket ki kell
küszöbölti és szemlélté-
tő oktatás kell életbe-
léptetni. — Nincsen tan-
óra, individuális idő van,
nincs tantárgy, nincs
szűnét.

BERLIN, dec. 27. — Az osz-
trák népisoklakban, a közokta-
tásügyi miniszter rendelkezése,
az utóbbi időben erősen megre-
formálták a tanítást. A köny-
veket, az ábrázoló táblákat és
az összes régi szerszámokat ki-
dobatta a miniszter. Helyettük
a tanítóknak szabad kezét biz-
tosított. A belátásukra bizta,
hogy az egyes növendékek fejé-
be milyen módszerrel verjék
bele az elemi tudást. A minisz-
ter csak egyet kötött ki, ami a
tanítás lényegét illeti: prakti-
kus dolgokra tanítsák a nebu-
lósokat és, egyet kötött ki a taní-
tás módszerére vonatkozólag:
az oktatás szemléltető legyen.
A tanítás, mint a régi idő-
ben, most is négy esztendőig
tart, a különbözők csak az, hogy
ezentel nem lesznek előadási
órák és nem lesznek megkötö-
zött tantárgyak. Nem lesz
külön történelem, meg földrajz,
meg nyelvtan és így tovább.
Nem lesz eszenletes órák kö-
zben. Nem lesz nádpálea és nem

lesz bezárás. Ellenben biztos,
hogy minden tanuló tanulni
fog, mert mindenkire külön
gondot tudnak fordítani. Biz-
tos, hogy mindenről értesülve
lesznek a gyerekek, a tantárgya-
kat nem fogják elkülvitve
kapni, hanem észrevétlenül,
egyszerre. Nem lehetnek jók az
egyik tárgyban és rosszak a
másikban.
Az új módszert negyvezet is-
kolásban próbálják ki:
MILWAUKEE, WISC., dec.
27. — Az egyik előkelő család
tagját, Glenway Maxon, Jr-t le-
tartóztatták tegnap másodfoku
gyilkosság vádjá alatt. A kor-
ner megállapítása szerint a Ma-
xon fiu három barátjával, mind
annyi fiatal üdültember és klub-
tag, autókirándulásra vett részt
s a legnagyobb gondatlansággal

hajtva, halálra gázolta Frank
Fehlingert, aki motorkerékpá-
ron hajtott. Maxont és büntár-
sait 5000—5000 dollár biztosíték
alá helyezték.

KARACSONYI ÚJSÁG

Ebben az Újságban nincs politika, nincs hirdetés, nincs re-
gény, de annál több kellemes meglepetés van.
Mindenki részére van egy meglepés ebben az Újságban.
Ebben az Újságban sok ezer magyar családnak a karácsonyi
ajándéka van megírva.
A Nyitray Karácsonyi Újság nem más mint a híres
NYITRAY ARUHAZ legújabb nagy képes ábragyűjtemény, a most
érkezett valódi hazai 14 karatos arany és valódi hazai ezüst
ékszerekből, mindenféle hangszerekből, gyönyörű szép tájkép
pipákáról, hazai ügyes konyha és gazdasági szemlélmokről.
Nincs szebb, nincs kedvesebb, nincs talibb karácsonyi
ajándék, mint VALAMI HAZAI.
Kérje a Nyitray Karácsonyi Újságot, bárhová ingyen küldöm.
Ne késsen, közeleg a karácsony.
AMERIKA LEGNAGYOBB MAGYAR ARUHAZA.
EMIL NYITRAY
224 EAST 19th STREET, NEW YORK, N. Y.

BESZÉLGETÉS ÁLDÁSSY JÓZSEF miniszteri tanácsossal

Megbizottunk, Gáll Gáspár Tihamér ur, november 16-án kelt le-
velelben Budapestről azt jelenti, hogy megjelent a Belügyminisztérium-
ban és bemutatta mindazok névsorát, akiknek Amerikában élő hozzátar-
tozói Záró C. Henry bankárnak megbízást adtak hozzátartozóik kiho-
zatala ügyében.
Gáll ur jelentése szerint eljárásának sikeres eredménye az volt,
hogy az utlevél osztály főnöke, Áldássy József miniszteri tanácsos ur ki-
jelentette, hogy az utlevél kiadására jogosult megyei hivatalokat hala-
dektalanul utasítani fogja, hogy a bemutatott névsorban felsorolt egyé-
nek részére az utlevelek kiadassanak.
Fényes bizonyítéka ez annak, hogy

ZÁRO C. HENRY, Bankár

39 COOPER SQUARE
6-ik utca és 3-ik Avenue NEW YORK, N. Y.

kötelességét a leghivebben teljesíti és mindent elkövet, hogy a kihoza-
tall ügyekben kapott megbízásainak eredményesen eleget tegyen.
Nehéz munkánk befejezés felé közeledik és reméljük, hogy hama-
rosan azon névsorral fogjuk megörvendeztetni az érdekelteket, hogy
kik és mikor érkeznek meg.

THE STATE BANK

MAGYAR OSZTÁLYA
378 GRAND STREET NEW YORK, N. Y.

A következő árfolyam szerint

440 koronát \$1.00-ért ha 50 ezer koronánál nagyobb összeget küld.	425 koronát \$1.00-ért ha 25 ezer koronánál nagyobb összeget küld.
415 koronát \$1.00-ért ha 10 ezer koronánál nagyobb összeget küld.	400 koronát \$1.00-ért ha 100 koronánál nagyobb összeget küld.

Ha Pénzt akar küldeni
Hazautazni akar
Kihoztatni akar valakit
Hajójegyet akar venni

PORDULJON ERRE A CIMRE:

THE STATE BANK

MAGYAR OSZTÁLYA
378 GRAND STREET NEW YORK, N. Y.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

A visszavándorlás és bevándorlás mérlege.

Az Ellis Islandi bevándorlási hatóság statisztikai adatait állított össze, melyeknek adatai azon arányt tüntetik ki, hogy minden 100 bevándorló után hányan vándoroltak vissza. Az adatok, nemzetként összeállítva a következők: Bolgár: szept. és október 29-ig...

A budapesti gyerekek karácsonya alapjára.

Az American Relief Committee az alábbi kábel útján \$2000.00-t küldött a budapesti gyerekek karácsonya alapjára. "Sípöcs polgármester, Budapest, Magyarország. Az American Relief Committee Kiss Emil bankár útján \$2000.00-t küld kábelben a budapesti gyerekek karácsonya alapjára, a legvalószínűbb ünnepi kívánatokkal."

FÜRDÉS KÖZBEN LEFORRÁZOTT MAGYAR MUNKÁS

A szomszédos kazán kapott léket, s annak forróvíze az egész halálra sebesítette.

Monroe, Michiganból borzalmas szerencsétlenség hírével érkezik, melynek Szabó János 42 éves magyar munkás esett áldozatul.

Szabó János 14 évvel ezelőtt jött ki Amerikába Torontálmege Magyaritól községből, s közel tíz év óta állt a Detroit and Toledo Short Railway társaság szolgálatában.

December 21-én reggel befejezte rendes munkáját a nagy kazán mellett, meg akart fűrdeni a káuzerem melletti fürdőszobában, de alig jutott a kádba, amikor a kazánon hatalmas réz szakadt a kiülőző gőz és forróvíz halálisan összeforrasztotta.

A szülőházában özvegye és három serdülő leánykaja fognak értesíteni édesatyjuk megdöbbent elvesztéséről.

Temetése a monroe-i magyarországi részvéte mellett folyt le.

Üzletfeleinkhez!

Ez év május havában Rev. Hankó Gyula, aki ekkor iródnak kötelekben állott, Magyarországra utazott, hogy ott cégünknek különféle megbízásokat elintézzék.

Üzletfeleink közül többen adtak megbízást iródnak útján Rev. Hankó Gyulának óhajai ügyek elintézésére, rokonok kihozatalára stb., és ez időszert meg nem tudunk beszámolni arról, hogy ezek a megbízások hogy és miként lettek elintézték.

Mint hogy azonban Rev. Hankó Gyula a közel jövőben vizsgálja az Egyesült Államokban és személyesen fog beszámolni a megbízások útja eredményéről, arra kérjük üzletfeleinket, hogy ne hallgassanak közbe híreket, hanem várják meg Rev. Hankó Gyula vizsgálóját, amikor is — már most is kijelentjük, hogy akiknek bármiféle jogos követelése lesz is ezen megbízásokból kifolyólag, mi azt az illetőknek ki fogjuk fizetni.

1920 december 24. Tisztelettel BOLLÁ ÉS FIA BANKHAZA, W. Jefferson és West End sarkon, Detroit, Mich.

GYÁSZJELENTÉS.

A McKeesporti I. Magyar Ref. Betegseggyógyító Egylet szomorú szívvel jelenti, hogy Kócs Lajosné, szül. Varga Julianna f. h. 7-én elhunyt. Amikor a gyászbeszéd tagjainak tudomására hozom, ezennel fölkerem egyetlen minden egyes tagját, hogy az elhunyt Kócs Lajosné tiszteletére 1 dollár halál- és temetési díjat és 25 cent örökösödési díjat, összesen tehát 1 dollár 25 centet 30 nap alatt befizetni sziveskedjenek.

Az elhunyt tagjának pénzeszelegén csöndes, föltámasztás boldog! McKeesport, Pa., 1920. dec. 20. Nagy Ambrus, titkár.

KENMORE-I MAGYAR MUNKÁS ÖNGYILKOSSÁGA

Horváth János derék munkás embert a North Second Street 81. számú lakásán felakasztotta magát. Szánalmas eseményeket felelevenítve vette észre, aki nyomban átrohant a szomszédba Horváth Pálhoz, aki segélyre sietett, s bár nyomban levágta a még meleg holttestet a kötélről, már nem tudták éltére hozni.

A szerencsétlen embernek jó és állandó munkája volt a XX. Century H. & W. Companynál, s három egyetlent volt a tagja. Hutchison sheriff vizsgálatot folytat az ügyben az öngyilkosság okának kiderítése érdekében, s a felmerült gyanu eloszlatása vagy megerősítése céljából.

Az összes helyi egyetlek közreműködésével megjelentek temetésén, az Isten Áldd meg a Magyar Egyetlet hat tagu bizottsága Takács Béla vezetésével, s a kenmorei magyarság általános részvéte kísérette utolsó útján.

AZ ÜZLETEMBEREK KARÁCSONYFÁS GYERMEKÜNNEPE

Az Akroni Üzletemberek Egyesülete 40 gyermeket vendéglát meg.

Az egyesület helyiségében feladhatatlan gyermekünneppel folyt le, mely alkalomból körülbelül negyven magyar gyermek vendéglát meg és ajándékozta meg az egyesület tagjai.

Már nagy lelkesedéssel indultak meg a sok munkával járó gyűjtési mozgalmat, melynek valóban szép eredménye előre biztosította a gyermekkarácsony valóban fényes sikerét.

A terem díszét a gazdagon és izlősen feldíszített karácsonyfája képezte, melynek díszítését Ivory Józsefné és Papp Vincéné vállalták magukra. A fa villamos világításról Wiant Pálné gondoskodott, s alatta helyezték el az összegyűjtött ajándéktárgyakat.

Az előre összeírt boldog gyermekesregét és szüleit Besenyődy Gáspár, Bineth, Ivory József, Karátsony Rezső, Lawith, és Papp Vince hozták autómobiljaikon az egyesület helyiségébe, ahol terített asztal várta rajtuk. A karácsonyi asztalt Mrs. Ivory, Mrs. Tarnóczy, Mrs. Papp, Mrs. Prokop, Mrs. Karátsony, Mrs. Bineth, Mrs. Lewitt, Mrs. Kertész, Mrs. Polgár és Mrs. Várady látták el.

Az ünnepelt Papp Vince elnök nyitotta meg, majd Ivory József és Mr. Brown méltatták az ünnepelt jelentőségét. A vidám gyermekesregéjökönkívül foglalkoztatja az oszonnaját, majd mindenki magukra a számára, előre elkészített eseménget, melyet csak odahaza volt szabad felbontani.

Az ünnepelt befejeződése előtt megjelent az egyesület helyiségében Bakay Árpád ref. lelkész az egyház vezetőivel és 33 gyermekből álló iskolai ének karral, s üdvözlő beszéde után szebbnél szebb karácsonyi ének számokat énekelt el az énekkar, nagy tetszést aratva.

Az ajándéktárgyakon kívül az adományok készpénz összege \$269.05, melyből \$245.70 értékű ajándékot vásároltak be. A maradékot Besenyődy Gáspár kezelésében maradt.

ÉRIK? De érik ám! Nyitraitól való! TUDJÁ-E, HOGY MÁR KAPHATÓ Hazai tájtek pipa? Valódi hazai tájtek pipa, egyenes és csatorás szára való, kicsinyek és nagyok. A legjobb, a legfinomabb. Minden darabért jótállás. Kérje a nagy képes árajegyzéket. EMIL NYITRAY 224 East 19th Street, New York, N. Y.

UJÉVI AJANDEKOK Nagy választékban kaphatók KÉPES GYÓGYSZERTÁRBAN 2017 West 25th Street, Cleveland, O.

VIRGINIAI HIREK.

Kézi: Andronásky Gyula, Box 492 Catlettsburg, Ky. a Smbadság West Virginia, Virginia és Kentucky képviselője.

KERESZTELEK.

Moss, Va. — Abaujornamegye tomori Sándor József magyar bányász a Hevesmegye hevesi születésű neje, Csikos Mária kis leánykával örvendeztetette meg. Az újszülött Fűzér Ferenc és neje Dorchester, Va. keresztszülők Mariska névre keresztelték meg a róm. kath. templomban, Megkeresztelték Gizella, András, József és István örvendenek.

Toms Creek, Va. — Gömörmegye hársuti Bereczli János magyar bányász neje, Prián Julianna egészséges fiúgyermekkel ajándékozta meg. Az újszülött Parkas József és neje, Prián Mária János névre keresztelték meg a r. kath. templomban, Ilonka, Mariska, Anna és Jolán testvérek örvendenek kis öcsesükké.

ELLIS ISLANDI HIREK.

Aki 33 éves korában sem öméri az ábécét. — A deportálásra ítélt óriás.

A bevándorlási törvény olvasási próba szakaszának ismét áldozata akadt: a 33 éves Chavasztza Mihály, aki 28 éves Mari nevelé, és 10 éves kis leánykájával érkezett ide a Rochambeau hajóval, hogy az Egyesült Államokban élő szülei és testvéreivel egyesüljön.

Megkeresztesük alkalmával, Chavasztza Mari és kis leánya, kitűnően megállták az olvasási próbát, a család fő azonban nem tudván olvasni, a lajstromozó tisztviselő visszatartotta a családát. A vizsgáló bíróság elé került az ügy és végül a hatóság kénytelen volt Chavasztza Mihályt kizárni. A szabályok értelmében, neje és gyermeke sem szállhatott volna partra, minthogy azonban a család főnek itt élő szülei és testvérei, akik amerikai polgárok, felelősséget vállaltak értük, a vizsgáló bíróság eltérő a rendes szokástól és Chavasztzának neje és gyermekét behoasztotta.

Chavasztzának szülei 19 évvel ezelőtt vándoroltak ki az Egyesült Államokba Mihály kivételével, később összes gyermekek követték őket, kik itt nevelkedtek fel, és mindnyájan jómódu, szorgalmas munkások. Mihály, ki szüleinek kivándorlása idejében köves-inas volt, ezt a mesterséget teljesen elsajátította. Ezerszára készíttette a vasboronokat a kocsikerekre, és munka közben támaszkodva, kedve a kerékgyártó mesterségre. Pélbeszakítva a kocsimunkát, teljesen kikaperte magát a kerékgyártásba is, úgy hogy mindkét mesterségben kitűnően megállja a helyét. Szüleinek távozásával azonban senkinek törődött a nevelésével, iskolába nem járt, és az eszperes tüdőgyulladásban szenved. Ettől mindig féltette, amolyan átesett a flu betegségben, amely meggyengítette a tüdejét, szívét és erre a betegségre hajlamosabbá tette az eszperes. Az orvos a flu utóhatásainál és annak a körülményénél fogva, hogy az eszperes vérmes, kövér ember, mindjárt a legrosszabbtól tartott.

Vasárnapra várta a krízist. Remélte a család, hogy felépül a beteg édesapa, az eszperes maga is azt jósolta, hogy Szilveszter este a hálaadó istentiszteletet már ő maga tarthatja meg, szombaton azonban már időnként elvesztette eszméletét, vasárnap meg már állt térd magához egyszer-kétszer egy-egy percre. Hanulya József west sidi g. kath. lelkész, aki az ünnepekben helyettesítette, megsejtette, hogy az eszperesnek vannak számlálva az órai, ennélfogva feladta a betegnek az utolsó kenetet.

Hétfé reggel óta eszméletlenül volt, haloklott Balogh V. Mihály s délután 12 óra 15 perckor eszesen elszenderült. A halál nem tépte meg arc vonásait. A jószág lesugárzik arról ma is, az a mosoly, ami Balogh V. Mihály jószágos mosolya volt, szinte megmaradt ajkán, mintha vigasztalni akarná megörten zokogó hitvesét és árvaít.

Balogh V. Mihály eszperes halálának híre futótűzként terjedt el Clevelandban. Megdöbbenve fogadta a jóbarátok, tisztelők serege. A legközelebb állók egymásután keresték fel a gyászházat, hogy megírassák a jóbarátot, a legjobban szeretett magyar papot és vigasztalják azt az édesanyját, akitől elrabolta a halál rövid pár hónapon belül ügyvédjét, Bálintot és most a legjobban fért, gyermekeinek odaadó édesapját. A csapás annyira súlyosnak, mert másik legidősebb fia, a 23 éves Mihály, aki részt vett a világháborúban s a harctérrel mint a gáztámaszó áldozata került vissza, s uvid ideig Wilkes Barre, Pa-ban betegségekben szenved. Albuquerque (N. M.) katonai szanatóriumban értesült az édes apja haláláról a beteg fia.

Balogh V. Mihály pályafutása. Balogh V. Mihály eszperes 1864. október 13-án született az ungmegyei Zboj községben, ahol édesapja, Balogh Bálint lelkész volt a g. kath. egyháznak. Iskoláit Késmárkon, Esztergomban és Ungváron végezte. Esztergomban már mint papnövendék tanult. Pappá 1890-ben szentelte Fircák Gyula püspök.

A fiatal lelkész a mármarosmegyei Irhözra küldött püspöke kaplannak Tabakovics lelkész mellé. Négy évet töltött ebben a kis határmenti faluban, ahova a legszébb emlékek fűztek. Itt találta meg a lelkész leányában, Tabakovics Irmában öletpárját. Az öreg lelkész odaadta derék kaplannak a leányát s 1890. augusztus 5-én az

Halállal végződött az öklölvő mérkőzés. TRENTON, N. J., dec. 27. — Az állami atletikai bizottság úgy döntött, hogy Raymond McMillan, vagy sport néven Mickey Shannon, véletlen balépet folytán halt meg s így halálának okozásért senki sem vonható felelősségre.

Shannon december 8-án Jersey Cityben öklölvő mérkőzés alkalmával halt meg. Ellenfele öli szerencsétlenül találta meg, üti, hogy agyvelejére vér toltult és megölte az ifjú bajnokot. A bizottság úgy harminc tanu kihallgatása után hozta meg döntését.

UJÉVI AJANDEKOK Nagy választékban kaphatók KÉPES GYÓGYSZERTÁRBAN 2017 West 25th Street, Cleveland, O.

CLEVELANDI KRÓNIKA

BALOGH V. MIHÁLY GÖRÖG KATH. ESPERES HALÁLA.

Hétfőn délután tüdőgyulladás következtében 56 éves korában hunyt el az amerikai g. kath. magyar egyházak eszperese. — Csak négy napig volt beteg mindnyájunk szeretett "Miska bácsi"-ja. — Cleveland magyarsága megdöbbenve fogadta a váratlan csapást.

Mindenki becsülte, mindenki tisztelte és mindenki szerette. Mert ő is CSAK szerinti tudott. A türelemnek, a megértésnek, a felebarátai szeretetnek nem csak hirdetője, de törhetetlen gyakorlója volt. Isten igaz szolgálja volt, aki apostoli hivatottsággal hirdette a szeretet igéit, aki megértette és ösmerte az embert, aki nem küldte kárhözabba a megtévedett lelkeket, hanem felemelte, megismogatta, biztatta és a tiszta utra vezényelte őket.

Isten ösztönte szolgálja, embej igaz barátja volt Balogh V. Mihály görög katolikus eszperes, Cleveland magyarságának és az egész amerikai magyarságának nagy halottja.

Hirtelen jött, váratlanul érkezett a megdöbbentő csapás. Tegnap még köztünk járt és jószágos mosolylyal, nyílt kezzel fogadta készséges üdvözlésünk: ma már halott. Barátainak csekély töredéke, talán csak a legközelebb állók tudták, hogy közvetlen karácsony előtt megbetegedett. És közvetlen a Szent ünnepe lezajlása után, remegve, könnyezve, megrendülve adták szájról-szájra a feketénél is feketébb gyászhirot a clevelandi magyarság.

És összeülnek a "szűkebb jóbarátok", akiknek száma százasokba kalandoz és megcsuklik a hangjuk, összezsorol a szívük, amikor "Miska bácsi"-ról megemlékeznek. Mert Balogh V.

Balogh V. Mihály eszperes szerdán, december 22-én betegledett meg. E végzetes napon a parochiából kis kabátban ment át templomába, majd valami igei színi valója akadt s ez az udvaron ugyanez kis kabátban végzőtte el. Eközbe meghűlt s este már hidegben, fejfájással nyilatkozott meg betegsége. Hitvese és gyermekei orvost akartak hívni, de Balogh eszperes megnyugtatta őket, hogy betegsége muló természetű, reggelre majd jobban lesz, használ a meleg tea.

Hosszu volt ez az éjszaka. A jó édesapa nem lert jobban. Fázott, remegett ágyában, a fejfájása nem enyhült s teste minden részében újabb fájdalom kezdte gyötörni. Reggelre orvost hívatott az aggódo hitves. Megjött a doktor s megdöbbenve állapította meg, hogy az eszperes tüdőgyulladásban szenved. Ettől mindig féltette, amolyan átesett a flu betegségben, amely meggyengítette a tüdejét, szívét és erre a betegségre hajlamosabbá tette az eszperes. Az orvos a flu utóhatásainál és annak a körülményénél fogva, hogy az eszperes vérmes, kövér ember, mindjárt a legrosszabbtól tartott.

Balogh V. Mihály eszperes 1864. október 13-án született az ungmegyei Zboj községben, ahol édesapja, Balogh Bálint lelkész volt a g. kath. egyháznak. Iskoláit Késmárkon, Esztergomban és Ungváron végezte. Esztergomban már mint papnövendék tanult. Pappá 1890-ben szentelte Fircák Gyula püspök.

A fiatal lelkész a mármarosmegyei Irhözra küldött püspöke kaplannak Tabakovics lelkész mellé. Négy évet töltött ebben a kis határmenti faluban, ahova a legszébb emlékek fűztek. Itt találta meg a lelkész leányában, Tabakovics Irmában öletpárját. Az öreg lelkész odaadta derék kaplannak a leányát s 1890. augusztus 5-én az

Balogh V. Mihály eszperes halálának híre futótűzként terjedt el Clevelandban. Megdöbbenve fogadta a jóbarátok, tisztelők serege. A legközelebb állók egymásután keresték fel a gyászházat, hogy megírassák a jóbarátot, a legjobban szeretett magyar papot és vigasztalják azt az édesanyját, akitől elrabolta a halál rövid pár hónapon belül ügyvédjét, Bálintot és most a legjobban fért, gyermekeinek odaadó édesapját. A csapás annyira súlyosnak, mert másik legidősebb fia, a 23 éves Mihály, aki részt vett a világháborúban s a harctérrel mint a gáztámaszó áldozata került vissza, s uvid ideig Wilkes Barre, Pa-ban betegségekben szenved. Albuquerque (N. M.) katonai szanatóriumban értesült az édes apja haláláról a beteg fia.

Balogh V. Mihály eszperes 1864. október 13-án született az ungmegyei Zboj községben, ahol édesapja, Balogh Bálint lelkész volt a g. kath. egyháznak. Iskoláit Késmárkon, Esztergomban és Ungváron végezte. Esztergomban már mint papnövendék tanult. Pappá 1890-ben szentelte Fircák Gyula püspök.

A fiatal lelkész a mármarosmegyei Irhözra küldött püspöke kaplannak Tabakovics lelkész mellé. Négy évet töltött ebben a kis határmenti faluban, ahova a legszébb emlékek fűztek. Itt találta meg a lelkész leányában, Tabakovics Irmában öletpárját. Az öreg lelkész odaadta derék kaplannak a leányát s 1890. augusztus 5-én az

Balogh V. Mihály eszperes halálának híre futótűzként terjedt el Clevelandban. Megdöbbenve fogadta a jóbarátok, tisztelők serege. A legközelebb állók egymásután keresték fel a gyászházat, hogy megírassák a jóbarátot, a legjobban szeretett magyar papot és vigasztalják azt az édesanyját, akitől elrabolta a halál rövid pár hónapon belül ügyvédjét, Bálintot és most a legjobban fért, gyermekeinek odaadó édesapját. A csapás annyira súlyosnak, mert másik legidősebb fia, a 23 éves Mihály, aki részt vett a világháborúban s a harctérrel mint a gáztámaszó áldozata került vissza, s uvid ideig Wilkes Barre, Pa-ban betegségekben szenved. Albuquerque (N. M.) katonai szanatóriumban értesült az édes apja haláláról a beteg fia.

BALOGH V. MIHÁLY GÖRÖG KATH. ESPERES HALÁLA.

Hétfőn délután tüdőgyulladás következtében 56 éves korában hunyt el az amerikai g. kath. magyar egyházak eszperese. — Csak négy napig volt beteg mindnyájunk szeretett "Miska bácsi"-ja. — Cleveland magyarsága megdöbbenve fogadta a váratlan csapást.

Mindenki becsülte, mindenki tisztelte és mindenki szerette. Mert ő is CSAK szerinti tudott. A türelemnek, a megértésnek, a felebarátai szeretetnek nem csak hirdetője, de törhetetlen gyakorlója volt. Isten igaz szolgálja volt, aki apostoli hivatottsággal hirdette a szeretet igéit, aki megértette és ösmerte az embert, aki nem küldte kárhözabba a megtévedett lelkeket, hanem felemelte, megismogatta, biztatta és a tiszta utra vezényelte őket.

Isten ösztönte szolgálja, embej igaz barátja volt Balogh V. Mihály görög katolikus eszperes, Cleveland magyarságának és az egész amerikai magyarságának nagy halottja.

Hirtelen jött, váratlanul érkezett a megdöbbentő csapás. Tegnap még köztünk járt és jószágos mosolylyal, nyílt kezzel fogadta készséges üdvözlésünk: ma már halott. Barátainak csekély töredéke, talán csak a legközelebb állók tudták, hogy közvetlen karácsony előtt megbetegedett. És közvetlen a Szent ünnepe lezajlása után, remegve, könnyezve, megrendülve adták szájról-szájra a feketénél is feketébb gyászhirot a clevelandi magyarság.

És összeülnek a "szűkebb jóbarátok", akiknek száma százasokba kalandoz és megcsuklik a hangjuk, összezsorol a szívük, amikor "Miska bácsi"-ról megemlékeznek. Mert Balogh V.

Balogh V. Mihály eszperes szerdán, december 22-én betegledett meg. E végzetes napon a parochiából kis kabátban ment át templomába, majd valami igei színi valója akadt s ez az udvaron ugyanez kis kabátban végzőtte el. Eközbe meghűlt s este már hidegben, fejfájással nyilatkozott meg betegsége. Hitvese és gyermekei orvost akartak hívni, de Balogh eszperes megnyugtatta őket, hogy betegsége muló természetű, reggelre majd jobban lesz, használ a meleg tea.

Hosszu volt ez az éjszaka. A jó édesapa nem lert jobban. Fázott, remegett ágyában, a fejfájása nem enyhült s teste minden részében újabb fájdalom kezdte gyötörni. Reggelre orvost hívatott az aggódo hitves. Megjött a doktor s megdöbbenve állapította meg, hogy az eszperes tüdőgyulladásban szenved. Ettől mindig féltette, amolyan átesett a flu betegségben, amely meggyengítette a tüdejét, szívét és erre a betegségre hajlamosabbá tette az eszperes. Az orvos a flu utóhatásainál és annak a körülményénél fogva, hogy az eszperes vérmes, kövér ember, mindjárt a legrosszabbtól tartott.

Balogh V. Mihály eszperes 1864. október 13-án született az ungmegyei Zboj községben, ahol édesapja, Balogh Bálint lelkész volt a g. kath. egyháznak. Iskoláit Késmárkon, Esztergomban és Ungváron végezte. Esztergomban már mint papnövendék tanult. Pappá 1890-ben szentelte Fircák Gyula püspök.

A fiatal lelkész a mármarosmegyei Irhözra küldött püspöke kaplannak Tabakovics lelkész mellé. Négy évet töltött ebben a kis határmenti faluban, ahova a legszébb emlékek fűztek. Itt találta meg a lelkész leányában, Tabakovics Irmában öletpárját. Az öreg lelkész odaadta derék kaplannak a leányát s 1890. augusztus 5-én az

Balogh V. Mihály eszperes halálának híre futótűzként terjedt el Clevelandban. Megdöbbenve fogadta a jóbarátok, tisztelők serege. A legközelebb állók egymásután keresték fel a gyászházat, hogy megírassák a jóbarátot, a legjobban szeretett magyar papot és vigasztalják azt az édesanyját, akitől elrabolta a halál rövid pár hónapon belül ügyvédjét, Bálintot és most a legjobban fért, gyermekeinek odaadó édesapját. A csapás annyira súlyosnak, mert másik legidősebb fia, a 23 éves Mihály, aki részt vett a világháborúban s a harctérrel mint a gáztámaszó áldozata került vissza, s uvid ideig Wilkes Barre, Pa-ban betegségekben szenved. Albuquerque (N. M.) katonai szanatóriumban értesült az édes apja haláláról a beteg fia.

Balogh V. Mihály eszperes 1864. október 13-án született az ungmegyei Zboj községben, ahol édesapja, Balogh Bálint lelkész volt a g. kath. egyháznak. Iskoláit Késmárkon, Esztergomban és Ungváron végezte. Esztergomban már mint papnövendék tanult. Pappá 1890-ben szentelte Fircák Gyula püspök.

A fiatal lelkész a mármarosmegyei Irhözra küldött püspöke kaplannak Tabakovics lelkész mellé. Négy évet töltött ebben a kis határmenti faluban, ahova a legszébb emlékek fűztek. Itt találta meg a lelkész leányában, Tabakovics Irmában öletpárját. Az öreg lelkész odaadta derék kaplannak a leányát s 1890. augusztus 5-én az

Balogh V. Mihály eszperes halálának híre futótűzként terjedt el Clevelandban. Megdöbbenve fogadta a jóbarátok, tisztelők serege. A legközelebb állók egymásután keresték fel a gyászházat, hogy megírassák a jóbarátot, a legjobban szeretett magyar papot és vigasztalják azt az édesanyját, akitől elrabolta a halál rövid pár hónapon belül ügyvédjét, Bálintot és most a legjobban fért, gyermekeinek odaadó édesapját. A csapás annyira súlyosnak, mert másik legidősebb fia, a 23 éves Mihály, aki részt vett a világháborúban s a harctérrel mint a gáztámaszó áldozata került vissza, s uvid ideig Wilkes Barre, Pa-ban betegségekben szenved. Albuquerque (N. M.) katonai szanatóriumban értesült az édes apja haláláról a beteg fia.

mi, de Balogh V. Mihály megmaradt, hívei megszerették, erős kezű, igazság szerető, törhetetlen magyarságszerető, jó pap, hős méltó életmódjával, ember szerető.

Balogh V. Mihályt néhai Ortynszki Sótér István g. kath. püspök az amerikai magyar g. kath. egyházak eszperesévé nevezte ki 1915-ben. Kinevezése általános helyettesítéssel történt. Az összes amerikai magyar egyházakban ünneppal volt Balogh eszperes látogatása.

Halálának híre kétségtelemül éppen olyan megdöbbenést, éppen olyan ösztönte részvétet kelt ezekben a hitközségekben is, mint amint ő a clevelandi Szt. János K. Kath. Magyar Egyházban s Cleveland egész magyarságának körében keltett.

Balogh V. Mihályt özvegyén kívül hat gyermeke gyászolja, Lenke, férjézet Kovácsy M. Györgyné, Mihály, Antal, Irma, Tamás és Katika. Az utóbbi a legfiatalabb, 14 éves. Veje Kovácsy M. György és gyermekei, a két kis unoka, fivére, Balogh Bálint youngtowni g. kath. lelkész és családja, fivére, Balogh Miklós család tagjai, továbbá és öházaiban kiterjedt rokonság gyászolja.

Áldott emlékü "Miska bácsi" temetése pénteken délelőtt 9 órakor lesz a Szt. János g. kath. egyház Buckeye road és Ambler ave. sarkán levő templomból.

UJ ÉV-ELŐTT BE KELL FEJEZNI A MCGANNON ÜGYÉT

TIZ TANUJA VAN MEG A VEDELEMNEK.

Bernon bíró szerdánál tovább nem engedni huzdóni a tanuli-hallgatást.

Maurice Bernon megyei bíró, aki McGannon városi főbíró bírányának tárgyalásán elnököl, elrendelte, hogy szerdájig fejezje be a védelem a tanuli-hallgatást. Ha ez nem történik meg, szerdától kezdve este is folytatják a tárgyalást, mert az új évbe semmi esetre se akarják átvinni ezt az ügyet.

Boyd védő még 10 tanu akar tanuszkébe ültetni. Meg akarja tanúsztatni a vád mind-egyik tanujának vallomását. Akadt tanu és akadt majd a tiz új tanu közt is nem egy, aki azt állítja, hogy Miss Neely, az ügyész főtanuja, aki azt állítja, hogy a végzetes estén a revolver eldördülése követte a főbíró s. latta, hogy a revolver amelynek golyója megölte Harold Kagyt, McGannon főbíró kezében dördült el, nem is volt a városban a gyilkosság idején.

James F. McCafferty, a sófőúr union üzletvezetője, azt vallotta, hogy Miss Neely ő a bérnyautóján két más nő társaságban East Cleveland határán horzozta, amikor a revolver eldördült, ennélfogva nem lehetett tanuja Kagy lövését, ami a belvárosban, az E. 9th St. és Hamilton ave. sarkán történt.

Az esküdtek a Cleveland szűkebb körében levő lakosoktól toltották a karácsonyt. A ballif színházba vitte őket délután.

A Clevelandi Szt. János Első Magyar Görög Katolikus Egyház alulirott tisztviselői mély fájdalommal tudatjuk Cleveland és egész Amerika magyarságával, hogy egyházunk rajongásig szeretett, áldott jó lelkésze

Főtisztelendő Balogh V. Mihály eszperes

életének 56., clevelandi lelkészkedésének 7. évében egyházunk minden tagjának leirhatatlan fájdalomra délután, december 27-én, délután 12 óra 15 perckor rövid pár napi szenvedés után visszaadta lelkét a Teremtőnek.

Drága halottunkat pénteken, december 31-én reggel 9 órakor kísérik örök nyugalomra egyházunk templomból. Felkérjük az egyház és a hozzátartozó egyetlek minden tagját, hogy áldott emlékü eszperes-lelkészünk temetésén jelenyesen jelenjék meg.

Cleveland, O., december 28.

A Szent János Első Magyar Görög Katolikus Egyház. Aczel István, elnök; Varga János, alelnök; Orosz Andr

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSÍTÁSOK • BUDAPESTI JELENTÉSEK • ÓHÁZAI UJSÁGHIREK

Mi lesz a leányokkal manapság, amikor megfogyott a házasulandó férfiak száma?

Porzolt Kálmán "Esti levele" a Pesti Hirlapból

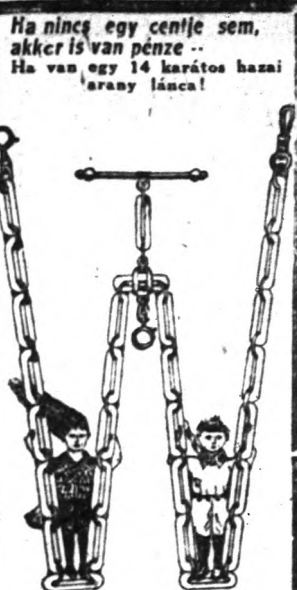
Arra a kérdésre, amit sok ezer aggódozó szülő titkos gondolatát kifejezve hónapokkal ezelőtt fölvettem, hogy mi lesz a leányokkal a mai korszakban, mikor megfogyott a házasulandó férfiak száma s olynehéz a családalapítás. — Berühöl jött válasz. Ott nemrég Házasságkövetítő egyletet alapítottak a Vereinsnagerek házában ezen nem lehet esodálkoni. Ott még úgy fogják föl az egyesületeket, hogy ezeknek célja az egyesülés és támogatás, nem pedig a támadás. Sőt még komoly eredményeket is érhet el, mert Németországban nem csupán egyesek szereplése s a szereplők javadalmazása az egy lélek 15 hivatalosa. A hatóság házaságkövetítésnél mindenestre kellemesebb és tapintatosabb lehet egy társadalmi testület, mely e célból alakul. Arról, aki tly egyetbe beép, legálább azt az egyet mindenesetre meg lehetne állapítani, hogy "tisztességes szándékai" vannak. Mert mindamag alkalmaknál, amik most a férfiak és nők között, ismerkedésre szolgálnak, há, zsúr, stb. sohase lehet tisztázni a nő, hogy mireféle szándékkal közeledik feléje egy férfi. Mennyi időpócsoklás, fölösleges izgalom, erkölcsi veszély s fájdalomas csalódás származik abból, hogy a mai hazug társadalomban nők és férfiak nem érintkeznek egymással tisztán. Mennyi uszonna-kává és vasora veszt kárba, míg a mama meggyőződik róla, hogy a "zsúrfix" látogatója fix hozományért, a potyokostérről vagy házasság céljából látogat. Az eladó leányok ideje oly rövid, hogy az idővel — amit fölösleges ismerkedésekre pazarolnak, — takarékoskodik lehetne. Az évekig húzódozó udvarlás s a pár nap alatt nyelbe ütött "szerzett házasság" között közepetűn állna az a kelő társadalmi formák között rendezett ismerkedés, melyet egy ilyen előtálal alakuló egyet hozna létre. A meglevő magyar egyet-egyleteket talán föl lehetne vesora használni az egész országban. Társadalmi eszközöket kell igénybe venni az erkölcsös családi otthonok szaporítására, ha a hivatalos állam nem történik ezzel. Pedig nem elég diktóziós az erkölcsről és szóval üldözni s a destruktív. A szabad szemlérelről való bolsevista prédikáció s a férjhezmenésnek és a női kenyérkeresetnek megnehezítése s rettentő destruktív hatással van a női lelkekre. Pozitív, kézzel fogható segítséget kell a leányoknak, asszonyoknak nyújtani, hogy megmaradhassanak az erkölcs útján, meg kell könynyíteni a házasságokot, mert a könnyű életmód a maga nagy fövedelmével esábitó erővel hat. Talán inkább Házasságvédő egyletnek lehetne nevezni, ami egy négyülves aposztrófia. Mondván: Minisztereiink között vannak, akik azelőtt szegények voltak, apróbb kölcsönökből éltek, ma saját villájuk van, nagy lábon élnek, feleségeik drága butonokat viselnek stb. A hallgatóság kívánságára, hogy ne-

ságok "intézményes" védelmével aztán meg lehetne valósítani más surgetett reformokat, amit például Németországban már részben behoztak. Pardon! Mindig akad kedves olvasóim között egy pár elkeseredett férj és haragos asszony, akik neheztelnek, valahányszor mások házasságra buzdítók. Ezek ám alakítások meg a "Válók egyletét." Erre azonban nem szabad engedni, hogy az erkölcsös családi otthon anyagi nehézségei miatt elzúlljék egy egész nemzedék. A ház-

Miért bukott meg a Teleki kormány is?

A személyes ellentétek kiélesedése. — Komoly kormány kell, mely az országban békét, külföldön tekintélyt biztosít.

Egy szürke törvény apró paragrafusra volt a kis kavics, amelyen fölbukott a Teleki-kormány, miután meguzta a nagy problémák viharzó tengerét. Báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter a Pénzügyi Központnál szóló javaslat részletes tárgyalásán leszavazták Erék egy módosítása javára. A pénzügyminiszter ezért lemondott. S a kabinet tagjai szolidaritást vállaltak Korányival. A mosi gróf Teleki Pál miniszterelnök az egész kormány lemondását jelenti be a kormányzóknak, akik kezében van ismét a döntés. Maga az incidens, a melyből a kormányválság kifejlődött, nem országos jelentőségű. Tisztán pénzügyi szakértelemről volt szó a megváltoztatott paragrafusban, melyet más körülmények között el lehetett volna intézni minden következmény nélkül. De épen az a körülmény, hogy ilyen váratlan incidens, ilyen meglepő szavazás előfordulhat olyan parlamenti mandátummal, amelyben a párt óriási többséggel rendelkezik, mutatja, hogy melyekben gyökerező politikai világkép-lappang, melynek ez csak egyik kitérője volt.

Nagy választékban láthatja a valódi hazai arany és ezüst ékszereket a most megjelent nagy képes árjegyzékben. Valódi hazai 14 karátos arany óránekek, órák, fűgők, gyűrűk, nyakékek, stb. — Árjegyzékemet bárhol ingyen küldöm. Irjon érte meg ma MAGYART A MAGYARIAKI A legnagyobb magyar áruház **EMIL NYITRA** 224 EAST 13th STREET, NEW YORK, N. Y.

CUNARD ANCHOR LINE

S. S. PANNONIA INDUL JANUAR 18-AN
Dubrovnik és Trieszt felé.
3-ad osztályú jegyek ára \$125.00 és \$5.00 hadiadó.
Az Ön városában van helyjegyűnk. Forduljon hozzá.

S. S. ITALIA INDUL FEBRUAR 1-ÉN
Dubrovnik és Trieszt felé.
3-ad osztályú jegyek ára \$125.00 és \$5.00 hadiadó.
Trieszt-be \$115.00 és \$5.00 hadiadó.

CUNARD LINE

S. S. SAXONIA 14,300 Tonnás JANUAR 22-ÉN
INDULAS HALIFAXBOL JAN. 24-ÉN
LEGNAGYOBB HAMBURGBA JÁRO HAJÓ.
Kabin ár \$180.00 és \$5.00 hadiadó
3-ad osztályú ár \$125.00 és \$5.00 hadiadó
DIREKT HAMBURGBA:
3-AD OSZTÁLYU ÁR PASSAU-BA VIA HAMBURG \$129.20 és \$5.00 hadiadó.
AZ ON VÁROSÁBAN VAN HELYI ÜGYNÖK FORDULJON Ó HOZZA.

V-ELŐTT BE FEJEZNI A NNON ÜGYÉT

... előtti befejezés...
... ügyét...

Friedrich is "rendet" akar Magyarországon

Erős támadás a Nemzetgyűlés ellen. — Tiltakozás a király kérdés időelőtti felzúgása miatt.
Az aktuális politikai kérdésekről Friedrich István a következőket mondotta egyik budapesti napilap munkatársának: — Készülök a tárgyalásra, mondja — s visszajára akartam pergetni a filmet. Közéim közt vannak az adatok, melyekből ki fog derülni, hogy milyen komplotot szőttek ellenem. De emellett minden figyelmet a politikának szenteltem, mert az ország helyzetét súlyosnak és föltette veszedelmesnek látom. A parlament eljesztette a lüktető élet eleven erjét s esípusp törvényeket gyárt nagy elhatározások helyett. Az országban pedig — nos, az ország közállapotairól nem kell beszélni, az utgy is ismeri és érzi mindenki. De épp ezért nem szabad a még mindig lázberet országot újabb izgalomnak kitenni. Épp ezért nem szabad királyválasztásról és király-kérdésről szólni. Jelszavakat beledobni a közutadba és nem szabad megfelledekezni a törvényesség erejének jelentőségéről.

Egy házaspár halálának titokzatos körülményei.

A Mártonhegyi-út 39. számú házában holtan találták a lakásukban Guldon Armin zagrúbi születésű 33 éves póstakárkép-pénztári felügyelőt és 37 éves feleségét, Wesselowskyt Aran-át. A házaspár még előző estét jókedvűen töltötte, reggel azonban egyikük sem mutatkozott. Tíz óra tájban a házban lakó rokonnak, Guldon Lajos, gyanusnak találta, hogy a házaspár nem ad életjelet ma-

LLOYD SABAUDO 3 State St., New York.

Legközelebbi indulás New Yorkból dupla csavaru hajó: **RE D'ITALIA** Dec. 30 **ESARO** Jan. 6 **REGINA D'ITALIA** Jan. 20
Direkt jegyek kiállítanak Magyarországra minden nagyobb városig.
Harmadosztályú utazók bort ingyen kapnak.

COSULICH LINE

Közvetlen hajózás Dubrovnikba (Gravosa) és Triesztbe.
BELVEDERE JANUAR 15-ÉN
ARGENTINA JANUAR 23-ÉN
PRES. WILSON FEBRUAR 6-ÉN
Jegyeket JUSZOLVÁRI és SEER-BIA bármely részbe. Nagyszámú ill. BUDAPESTEN az innasági utazók ingyen bort kapnak.
PHILPS BROS. & CO. 4 West St., New York, N. Y.

ÚJNA VAN MEG A DELEMLÉNEK

... újdonság...
... delemlének...

Hogy csinálta pénzét a cseh külügyminiszter

Benes csehszlovák külügyminiszter sajtóperere. — Masaryk megvédi a meghurcolt barátját.
A rokoni bíróság előtt szenzációs becsületértései per folyik, amelyet Benes cseh külügyminiszter indított Csehszlovákia legionárius őrnagy ellen, aki öt egyet négyülves aposztrófia. Mondván: Minisztereiink között vannak, akik azelőtt szegények voltak, apróbb kölcsönökből éltek, ma saját villájuk van, nagy lábon élnek, feleségeik drága butonokat viselnek stb. A hallgatóság kívánságára, hogy ne-

A Kellemes és Lágy Izt

a gazdag aranybarna színt mely
Tökéletes Kávét
ad, mindenkor elérheti az ízlés, hogy kávéjához
Franck Cikoriát
ad, éppoly iniként az ételt megőzni szokta.
Kérje a Fűszeresétől
az eredeti Franck Cikoriát — 1/2 fontos négysszögű dobozba csomagolva
Figyelje meg hogy minden négysszögű dobozban meglegyen.
HEJNR. FRANCK fia, bejegyzett cég, FLUSHING, N. Y.

AMIKOR PÉNZT KÜLD EURÓPÁBA

Külföldi osztályunkban idegen pénzeket a legjutányosabb áron szerezhet be és azoknak el-küldését a leggyorsabban és legbiztosabban el-vállaljuk.
Legyen óvatos pénzudolgan!
A legnagyobb hajtóársulatokkal vagyonk összekötésében, így általunk jó hajókra vehet jegyet.
Külföldi osztályunk főirodája a People's Savings & Trust Company helyiségeiben van, a fiókirodánk pedig a Rider és Cuyahoga Falls Avenuek sarkán és a 992-994 East Market Street alatt vannak.
4% kamat takarékbetétek után.
Peoples Savings & Trust Co.
Ahol az Exchange Street a Rider és Cuyahoga Falls Avenuek keresztezi
992-994 East Market Street, Akron, Ohio.
Vele társult a
First-Second National Bank
157 So. Main St. — Az üzleti negyed szívében.
ÖSSZVAGYON TÖBB MINT \$34,000,000.
A LEGNAGYOBB BANKVÁLLALAT AKRONBAN.

PÉNZKÜLDÉMÉNYEKET

MAGYARORSZÁGBA ÉS MEGSZÁLLOTT TERÜLETEIRE A LEGALACSONYABB NAPI ÁRFOLYAM SZERINT TOBBIJUK.
BEVÁNDORLÁSI OKMANYOKAT ÉS UTLEVELEKET leg-rövidebb időn belül megszerzünk.
HAJÓJEGYEKET eladunk az Szevas vonalakra a társaság eredeti árára.
MOKRAY TESTVÉREK
filiami felügyelet alatt álló pénzügyi
150 Second Street, Passaic, N. J.

Mihály

... Mihály...
... híre...

MINT A MULTBAN, UGY MOSTAN IS Róth Sámuel

Róth Liliom Crém SZAPPAN ÉS PUDERNEK
új győgytárban az Elm Ave. 41-43-ik utca sarkán New Yorkban GYÖNYÖRŐ FALINAPTÁRAKAT INGYEN
ad minden magyar vevőjének és pártolójának. Vegye meg a RÓTH LILIAM CRÉMET, SZAPPANT ÉS PUDERT és még hozzá egy gyönyörű üveg parfümöt, melynek összesen ára csak 4 dollár és ajándékozza meg vele kedvesét vagy rokonát az új évre. A pénzt tessék belküldeni erre a címre:
Róth Sámuel
MEGVÁLTO GÖGYTÁRA
1637 First Ave. Cor. 85th St. Dept. B., New York.

Sok millió sikkasztás a losonci Slovenska Bankban

A Venkov jelenti, hogy a Slovenska Banka losonci fiókjának igazgatóját, Schleiff Richardot letartóztatták, mert őt és fél milliót sikkasztott.

AMIKOR PÉNZT KÜLD EURÓPÁBA

Külföldi osztályunkban idegen pénzeket a legjutányosabb áron szerezhet be és azoknak el-küldését a leggyorsabban és legbiztosabban el-vállaljuk.
Legyen óvatos pénzudolgan!
A legnagyobb hajtóársulatokkal vagyonk összekötésében, így általunk jó hajókra vehet jegyet.
Külföldi osztályunk főirodája a People's Savings & Trust Company helyiségeiben van, a fiókirodánk pedig a Rider és Cuyahoga Falls Avenuek sarkán és a 992-994 East Market Street alatt vannak.
4% kamat takarékbetétek után.
Peoples Savings & Trust Co.
Ahol az Exchange Street a Rider és Cuyahoga Falls Avenuek keresztezi
992-994 East Market Street, Akron, Ohio.
Vele társult a
First-Second National Bank
157 So. Main St. — Az üzleti negyed szívében.
ÖSSZVAGYON TÖBB MINT \$34,000,000.
A LEGNAGYOBB BANKVÁLLALAT AKRONBAN.

PÉNZKÜLDÉMÉNYEKET

MAGYARORSZÁGBA ÉS MEGSZÁLLOTT TERÜLETEIRE A LEGALACSONYABB NAPI ÁRFOLYAM SZERINT TOBBIJUK.
BEVÁNDORLÁSI OKMANYOKAT ÉS UTLEVELEKET leg-rövidebb időn belül megszerzünk.
HAJÓJEGYEKET eladunk az Szevas vonalakra a társaság eredeti árára.
MOKRAY TESTVÉREK
filiami felügyelet alatt álló pénzügyi
150 Second Street, Passaic, N. J.

